

Qeqqata Kommunia

2022
2026

Pilersaarusiornermi
periusissiaq

AALLAQQAASIUT

Pileraarusrornermi periusissami 2022 - 2026-mi Qeqqata Kommuniata ukiuni tulliuttuni ineriertortinnejnarneranut Naalagaaffit peqatigiiq piujuannartussamik ineriertornissamut nunarsuarmi anguniagaat toqqammavissatut atorneqassasut kommunalbestyrelsip toqqarnikuua.

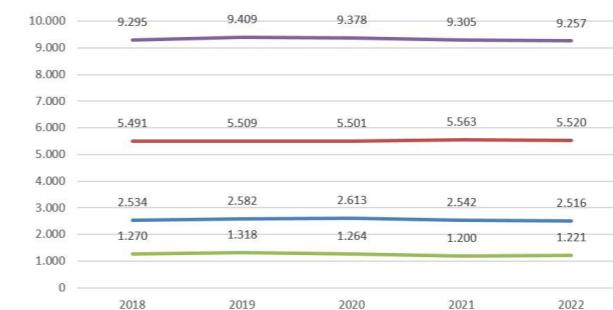
Naalagaaffit peqatigiiq 2030 tungaanut nunarsuarmi anguniagaat 17-isut nunarsuarmi piujuannartuunerumik nunarsuaq tamakkerlugu, inooqataanikkut, avatangiisitigut aningasaqarnikkullu ineriertornissamut pileraarummik ilaqpurt. Nunarsuarmi anguniakkat nunat immikkoortuini nunallu assigiinngitsut akornanni ineriertortsinermut ataatsimut paasinnittaatsimik aammalu ataatsimut sinaakkutissanik pilersitseqataassapput, nunallu killeqarfii akimorlugit suleqatigiinerup pingaaruteqassusaanik naqissusiisallutik. Nunarsuaq piujuannartoq pillugu anguniagaq taanna Qeqqata Kommuniani taperserparput ukiunilu arlalinni taamaalioreerluta. 2013-imi atuilluartuunissamut suliniut ineriertortittarpuit ilatigut atuilluartuunissamut aningasaliissutnik pilersitsinermik kinguneqartoq, innuttaasunit suliffeqarfinnillu ingerlaavartumik atuilluartuusumik suliniutinik suliaqarutsuttun suli ullumikkut qinnuteqarfingineqarsinnaasoq. Nunarsuaq tamakkerlugu isiginnissuteqarluni kommu mikisunguugaluarluta annertunerusumik isiginnissinnaalluta isumaqarpugut aammalu inuiaqtiginnik atuilluartuunerusunik ineriertortsinermut akisussaaqataanerup ilanik tigusisimnaalluta.

Kommunip immikkoortortani arlalinni ineriertortsinissamut suliniutit suliaqarfii angunniagassanik pileraarusrornermi periusissaq nassuiaasuummat, kommunimi ingerlatsivinnut tamanut sulinermi sakkussaavoq pingaaruteqartoq. Taamaaliornikkut kommunimi timalilik aningasaqarnikkullu pileraarusrornermut, pileraarusrornermut periusissiaq aallaavimmik pilersitsivoq. Ukiuni tulliuttuni sisamani immikkut ukkataqarfisattsinnik Kommunalbestyrelsi nunarsuarmi anguniakkani qulinik toqqaanikuvoq. Pileraarusrornermi periusissiam aallaaviusussanngortunik anguniakkat suliniuteqarfiusunut assigiinngitsunut arfineq-marlunnut kattutsitsivoq. Suliniuteqarfiusunut tamanut taakkununngarpiaq sumifimmilu suliniutinik assigiinngitsunik anguniakkani arlalilinnik anguniagassiisoqarpooq. Nunarsuarmi anguniakkani suliaqarnitta ingerlaannarnissaani taaku qulakkeerinneqataassapput. Suliniuteqarfii arfineq-marluusut tassaapput 1 inuunerissaarneq, 2 peqqinneq, 3 meeqqat, inuussuttut meeqqallu atuarfia, 4 ilinniartitaaneq inuussutissarsiutinillu siuarsaaneq, 5 kulturi sunngiffillu, 6 aalisarneq piniarnerlu aamma 7 takornariaqarneq.

Suliniuteqarfiusunik arfineq-marlunnik ilisaritsereernerup kingorna kommunimi inoqarfinnik ataasiakkaanik kiisalu pileraarusroriusup ingerlanerani suliniutit aallartinneqartussatut naammassineqartussatullunniit naatsorsutigineqartunik allaaserinntottoqarpooq. Kapitali kingullermi Qeqqata Kommunianut 2012-imit 2024 tungaanut kommunip pileraarusrorfingeqarneranik akuersissuteqareerneru pileraarusrortarnerup iluani susoqarsimaneranut killifissiuisoqarpooq. Kalaallit Nunaanni kommunit sinneri assigalugit nunatarujussuarmi siamasissumi aammalu inoqarfii akornanni ungasissumik ungasissusilinni kommunimut unammillernartoqarsinnaallunilu periarfissaqarsinnaavoq. Taamaattumik suliniutit ukkatarinissaat eqqortumillu pingaarnersiuinssarpuit pingaaruteqarpooq. Tamanna ilaatigut ima isumaqarpooq, periarfissat takkuppata tigunissaat ukkatarissagipput aammalu sungiusimasat maliinnarlugit isumaliortarneq unammillissagipput. Pileraarusrornermi periusissiamik matuminnga immitsinnut nutaamik annertunerusumillu takunninissaanermik takunnilersinnaalissaagut aammalu Qeqqata Kommuniata communalbestyrelsillu kissaataanik atuilluartuusumik ineriertortsinermik anguniagalimmik sulisinnaanissatsinnut periarfissamik tigusisalluta kiisalu ineritornermut tassunga kommunip innutai suliffeqarfii illu annertunerusumik alajangeeqataanissaannik sunneeqataanissaanillu tunilligit.

Malik Berthelsen, Borgmesteri

Sisimiuni, Maniitsumi Qeqqata
Kommunianilu innuttaasut ineriertornerat
katillugit.

- Qeqqata Kommunia
- Sisimiut
- Maniitsoq
- Nunaqarfitt katillugit

ILISARITITSINEQ

Pilerausiornermi periusissiaq 2022 - 2026

Pilerausiornermi periusissiaq sunaava?

Pilerausiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatisisartut inatsisaat nr. 17, 17. november 2010-imeersoq naapertorlugu ukiunut aqqaneq-marlunnut isiginnittumik kommunimut pilerausiorissamut periusissamik ukiut sisamakkaarlugit suliaqartarnissamut kommunim imminut pisinnaatippoq. Taamaalluni kommunimi qinigaaffiup affaata siulliuq naannginnerani kommunalbestyrelsi pilerausiornermut periusissamik akuersissuteqarlnilu tamanut saqqummiussaqassaq. Qeqqata Kommuniata kommunip pilerausiorfigineqarnera qanoq nutarsarnissaanut Pilerausiornermut periusissaq 2022 - 2026 oqallissiaavaq. Taamaaliornikkut pilerausiornermi periusissiaq pilerausiornermut aningasaqarnikkullu aqtsinertut atorneqarsinnaavoq, atortulersuutinik nutaanik pilersitsinissamik piumasaqaatitaqarsinnaasunik imaluunniit ingerlatinskikkut aningaastraatuutaanerulersussanik suliniutit pillugit ingerlatsiviit kissaataat tamaasa eqikkartussammag. Qeqqata Kommunianut kommunimut pileraarut pioreersoq 2012-2024-mut atuuttuvoq.

Kukkunersiusut aalajangiinerat

Kommunalbestyrelsi Pilerausiornermut periusissiamik 2022 - 2026 akuersissuteqarnermini aalajangiinikuovoq, kommunimut pileraarummik ilaannakortumik nutarterisoqassaoq.

Pilerausiornermi periusissiami uani takutinnejartut suliniuteqarfut saqqummiinneqartut, kommunip pilerausiorfigineqarneranik nutarterinermut tunngaviliusuapput.

Maannakkut kommunalbestyrelsusoq communalbestyrelssamut kommunip pileraarutanik ilaannakortumik nutartikkamik tunniussaqassaaq. 2024 - 2036 tungaanut Kommunip pilerausiorfigineqarnera, kommunip pilerausiorfigineqarneranut nutartikkamut siunnersuut, 2023 naalernerani kommunalbestyrelsp akuersissuteqarnerata kingorna sapaatit akunnerini arfineq-pingasuni tamanut tusariutigineqassaaq.

Tamanut saqqummiussissap aalajangiinissallu ingerlanissa

2022-mit 2026 tungaanut Pilerausiornermi periusissiap pilersinneqarneranut atatillugu 2022 upernaavani Sisimiuni Maniitsumilu innuttaasunik ataatsimiisitsisoqarpoq. Uani innuttaasut suliffeqarfilla communalbestyrelsp ukiuni tullinnguuttuni sisamani suut sallittariaqarai isummaminik tunniussaqarnissamut periarfissinneqarput. Tamatuma saniatigut kommunitut Naalagaaffit peqatigiit nunarsuarmi anguniagaanik qanoq sulisinnaanerput eqqartorneqarpoq, taamaaliornikkullu

atuilluartuusumik ineriertornissaq ersarinnerulernissaa tigussaasunngornerulernissaluu pillugit kommunalbestyrelsp anguniagai qualakeerlugit. Pilerausiornermi periusissiaq 2022 - 2026 Nordisk Ministerradimit tapiiffigineqarlni suliaavoq. 2022-mit 2026 tungaanut Pilerausiornermut periusissiamut siunnersuut ukiaq 2022 piffissami 06.12.2022 - 01.03.2023 tamanut tusarniutaanikuovoq. Tusarniaanerup piffissaanut atatillugu communalbestyrelsi kommunip inoqarsiini tamani angalanikuovoq, ukiunut aggersunut ineriertornissamut politikkikkut anguniakkat saqqummiunniarlugit. Pilerausiornermi periusissiaq Kommunalbestyrelsimit inaarautaasumik 25.05.2023-mi akuersissutigineqarpoq.

Atuilluartuusumik ineriertortitsinissamut suliniuteqarfiusut arfineq-marluk

Ukiuni sisamani aggersuni suliniuteqarfissat arfineq-marluusut immikkut ukkatarineqartussat tassaapput:

1. Inuunerissaarneq: Qeqqata Kommuniani innuttaasut tamarmik ingerlalluarriisaat aammalu ulluinnarmik toqqissimasumik sinaakkutilimmik misiginissaannut anguniagalimik sulisoqassaaq.
2. Peqqissuuneq: Innuttaasut timikkut eqqarsartaatsikkullu peqqissuunisaat Qeqqata Kommuniani pingarnertut salliuovoq. Taamaattumik kikkunni tamani peqqinnartumik inooriaaseqarnermik siuartaatasunik suliniutinik suli sulisoqassaaq.
3. Meeqqat, inuusuttu meeqlallu atuarfiat: Meeqqat ineriertornerinut ingerlalluarnerinullu sinaakkutinik pitsasunik pilersitsisoqassaaq kiisalu paaqqinnittarfinni meeqlallu atuarfiini pitsaassutsimik qaffasissumik qualakeerinnitooqarluni.
4. Ilinniartitaaneq inuussutissarsiutinillu siuarsaneq: Inuusuttu suliffeqanngitsullu ilinniarnermik ingerlatissamik suliffeqalernissamilluunniit ikiorseneqassapput illoqarfigisamilu suliffeqarfut tapersorsorneqassapput.
5. Kulturi sunngiffillu: Sunngiffimmi sammisassat assigiinngitsut ingerlannissaanut pitsasunik tunngavissaqassaaq, kulturip assigiinngiiaartunissaanut inissaqassaaq aammalu kulturikkut kingornussat annaannginissaat qualakeerneqassaaq.
6. Aalisarneq piniarnerlu: Ineriertortitsinermut, ingerlatissermut aammalu avatangiisnik imartanillu mingutsitsinermik annikillisaanissamut tunngatillugu aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutinik suleqateqarneq nukittorsarneqassaaq.
7. Takornariaqarneq: Pinngortitaq nalissaqanngitsoq kulturikkullu kingornussassaaq annertooq misiginissaanut periarfissat tapersorsornerisigut kommunimi takornariaqarneq ineriertortinnejassaaq.

Qeqqata Kommuniata anguniagai suliniuteqarfiusunullu ataasiakkaanut sumiiffisami suliniuterpiat uppernerri 6-19-imti annertunerusumik atuarsinnaavatit.

NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIT NUNARSUARMI ANGUNIAGAAT

Piujuaannartussamik ineriertornissamut

Inuunerissaarneq

Qeqqata Kommuniani innuttaasut tamarmik ingerlalluarnissaat aammalu ulluinnarmik toqqisisimasumik sinaakkutilimmik misiginissaannut anguniagalmik sulisoqassaaq.

Inuunerissaarnissamut naatsorsuutigisaq tamatta immikkut kissaatigisatitut inuuneq inuuffigatsinnut inuuneq pitsaasoq toqqammaivuq. Meeqqamut, inuusuttumut, inersimasumut utoqqarmullu inuunerissaarnermik toqqisisimanermillu pilersitsinissamut kummunitut peqataarusupput. Immitsinnut inoqarfugullu qanoq ineriaartornissaannut akisussaaffimmik tamatta tigusiffiusumik inuiaqatigiinnik kissateqarpugut. Taakunga angummanniarluta piumasaqaateqassaagut aammalu innuttaasut namminneq nukissaat atortillugit. Inoqarfinni ataasiakkaani toqqisisimasoqarnissaa peqqinnartunillu avatangiiseqarnissaanut innuttaasoqatigiinni tamat akornanni inuunerissaartumik inuusoqarnissaanut ataatsimoorluta sinaakkusersuissaagut. Anguniagarpuit tassaavoq, innuttaasut sinneri assigaligit innuttaasut immikkut pisariaqartitsisut nalilimmik inuuneqarnissaat. Innarlutu toqqisisimanartumik isumaqrluartumillu inuuneqarnissamut akimmiifiusariaqangilaq. Inunnut timiklut eqqarsartaatsikkullu innarlutuillnit suliffeqarfut akuutitsinerulernissaannut suliniarpugut. Tamanna Tilioq, Pissassarfik, Majoraq kommunimilu ingerlatsiviit attuumassuteqartut akornanni suleqatiginnerup nukittorsneratigut pisinnaavoq. Innuttaasut ikiorneqarnissamut immikkut pisariaqartitsisuuusut tamarmik pisortanit naligiittut isigineqarnissaat ataatsimullu isiginnittumik sullissisarnissap ingerlanneqartarnissa tamaviaarutiginiarparput. Taakku saniatigut inuiaqatigiaanut assiginnitsunut ornittakkanik pilersitsinissamut suliniarpugut, attuumassutsit ataatsimoornerillu inunni ataasiakkaani atugarissaarnerulererannut annertusaqataasnerat upperigatsigu. Inuunerissaarneq pillugu sinnaakkutinut sinaakkutit atukkat ammattaaq ilaapput. Attavilersuut illutigisallu ineriaartortissavagut aserfallatsalillugillu aammalu innuttaasut toqqisisimanissaat inuulluataarnissaallu siunertaralugu innuttaasunut tamanut tikikkuminarsaaneq qulakiissallugu.

ANGUNIAKKAT SULINIUTILLU

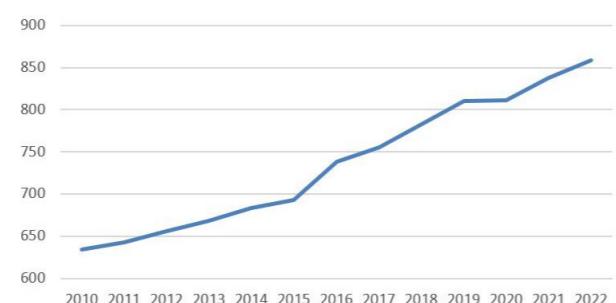
Kommunip tigussaasumik sinaakkutai innuttaasunut immikkut pisariaqartitsisunut toqqisisimanerulernermik inuulluataarnermillu tunisisarput.

Inunnut innarlutuillnit pisortat illuutaannut appakaassinaaneq illoqarfitsinnilu tikikkuminassuseq pitsaalerulernillugu Utoqqarnut, inunnut innarlutuillnit, siusinaartumik pensionisiliannut il.il. tigussaasumik pisariaqartitaannut naammassinnituusumik aalajangersimasunik orniguttarfinnik pilersitsinissamut suliaqarneq. Innuttaasut akimortumik assigiinngitsumik anguniagaqarfiusut naapitarfigisinaasaannik ornittakkanikakuutsitsisunut pilersitsinissamut suliaqarneq. Innuttaaqatigiinnut assigiinngitsunut qimarguinnik angerlarsimaffeqanngitsunullu unnuisarfinnik pilersitsineq. Innuttaasunut puigortungorsimasunut immikkoortunik assiaqutilinnik pilersitsinissamut sulissaagut Utoqqarnut inissianik ullutsinnut tulluartunik pilersitsinissamut aammalu utoqqaat namminneq angerlarsimaffimmanni sivisunerusu Najugaqarsinnaanerannut sulissaagut

Kommunip ingerlatsinera sullissineralu innuttaasunut immikkut pisariaqartitsisunut nukittorsaavoq

Innultaasut sapinngisamik amerlasuut sulisinnassuseqarnissaat imminnullu pilersortuunissaat tapersorsorlugu Pisortat paaqqinnitarfiutaanni sulisut ilinniarsimasut amerlanerusut atorfinitssinneqarnissaat salliutillugu Ingerlatsiviit akornanni suleqatiginneq nukittorsarlugu atugarissaarnermillu immikkoortortap iluani sullissarnerup pitsaalerulernissaanut ingerlariaatsimik suliaqarluta Innarlutuillnit politikki malinnejarnissaa inatsillu malinnejarnissaa qulakeerniarlugu Tiliormik Pissassarfimillu suleqateqarneq nukittorsarlugu

Utoqqaat 65 + amerlassusaat
(Qeqqata Kommunia tamakkerlugu)

Qeqqata Kommunia

NUNARSUARMI ANGUNIAKKAT

- 1 Piitsuussuseq atorunnaarsinneqarli
4. Ilinniartitaaneq pitsaassusilik
8. Suliffik naapertuuttoq aningaasaqarnikkulu siuariartorneq
10. Naligjinnginneq annikinnerusoq
- 11: Inoqarfait piujuartitsiffiusut
16. Eqqissineq, naapertuilluarneq sullissiviillu qajannaatsut
- 17 Suleqatigiinnikkut anguniagaqarneq

- 1.3: Inooqataanikkut isumannaatsuunissamut attaveqaatinik atuutsitsilerneq
- 4.4: Inuit imminnut pilersorsinnaasut amerlassusaat qaffallugu
- 8.5: Tamakiisumik suliffimmik aammalu suliffimmik naapertuuttumik assigiimmik akissarsiaqarfiusumik pilersitsineq
- 10.2: Inooqataanikkut, ainingaasaqarnikkut politikkikkullu akuliusimanerup nukittorsarneqassapput
- 11.3: Illoqarfait akuliukkuminarsarneqassapput atuilluartunngorsarneqassallillu
- 16.6: Paqqinnitarfinnik sunniuteqarluartunik, akisussaassuseqartunik takunnissinaassuseqartunillu pilersitsineq
- 17.17: Suleqatigiinnut sunniuteqarluartunut ilaliineq

Peqqinneq

Qeqqata Kommuniata pingaartinnerpaasaa tassaaavoq innuttaasut timikkut eqqarsartaatsikkullu peqqissuusut. Taamaattumik kikkunni tamani peqqinnartumik inooriaaseqarnermik siuarsaataasunik suliniutinik suli sulisoqassaaq.

Qeqqata Kommuniani innuttaasut akornanni peqqissutsip qaffassarnissaanik suliaqarnerput nangeqissavarput, ilaatigut innuttaasunik ataasiakkaanik ilittersuinikkut aammalu peqqissutsimik ukkataqartunik suliniutinik tapersersuinikkut. Innuttaasut timimik aalatitsinerunissaasaa qaffassarneqarnissaanik sulinerup saniatigut, innutaasut eqqarsartaatsikkut peqqissusaasa ukkatarineqarnerata nukittorsarneqarnissaanik kissaatigaarpot, taaku imminnut ataqtigimmata. Pinngortitamiinneq eqqarsartaatsikkut peqqinermik siuarsaataasinnaasoo upperraarpot, taamaatumillu kissaatigaarpot inoqarfitta eqqaani pinngortitat qanittut tamanut tikikkuminarnerulernissaat.

2018-imi nuna tamakkerlugu innuttaasunik misissuinermut atatillugu "Kommunikaartumik innuttaasut peqqissusiat Qeqqata Kommunia" nalunaarusiami inernerit ataatsimut takutippaat, Qeqqata Kommunianit peqataasut amerlanersaat pitsasumik peqqissuseqartut aammalu ataatsimut isigalugu timiminnik aalatitsisusut. Nalunaarusialli takutippattaaq, innuttaasut pualavallaartut amerlassusaat qaffasippallaartoq aammalu Qeqqata Kommuniani innuttaasut affai sinnerlugit ullut tamaasa pujortartartuusut. Nalunaarusiapi takutippattaaq, ukioqatigiaat allat sinnerinik sanilliullugu inuusuttut amerlanerit akornanni ernumanartumik nalinginnaaleriartortumik imigassamik pitsaanngitsumik atuisartut. Nalinginnaaleriartornerit taaku piumasaqaatitarivaat, kommunip tungaanit kikkut tamat assigimmik peqqinnarnerisumut inuuneqalernissamut sulisoqassasoq aammalu pualavallaartut amerlassusaasa pujortartartullu ikilisinneqarnissaannut sulisoqassortaaq. Qeqqata Kommunia 2022-mi maajip aallaqqaataani pujortartarnermut politikkimik nutaamik atuutilersitsivoq. Taamaalluni kommunimi atorflinnut tamanut sulinerup nalaani pujortartarneq inerteqqutaaalernikuvoq. Suliniummik matuminnga siunertaq tassaaavoq pujortartarnerup ingammik meeqlanut inuusuttunullu ersarinnerata annikillisinneqarneratigut pujortartartut amerlassussaanik ikilisitsinissaq. Pitsaliuinermk sulinerput ingerlateqqissavarput aammalu sammisassanik neqeroorutit, peqqinnartumik nereriaaseqarneq kiisalu aanngajaarniutinik pujorternmillu ajoqtaasunik atuinngikkalluarluni inooriaaseq pillugit paasitsitsiaanikkut peqqinnartumik inuuneriaaseq siuarsassavarput. Qeqqata Kommunia aammattaaq Kalaallit Nunaanni

Timersortartut Kattuffianik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnikuvoq, meeqlanut inuusuttunullu akuutitsisumik peqqinnartumillu avatangiiseqarneq kiisalu inuunerissaarnermut sinnaakkutinik pilersitsisuusumut sunngiffimi inuunermut peqataanermut akuunermullu qulakkeerinnittumik. Takorluugaqarluni isumaqatigiissumik ukkataqarfiusut anguniagalimmik suliaqarfiginiarpagut, tassaaasut sunngiffik alaffiusoq atuarfillu akuutitsisuusoq, timersorneq toqqissisimanartoq akuutitsisuusorlu aamma kinguariit akimorlugit Ataatsimoorneq. Kommuni aammattaaq peqqissutsimik pitsaliuinermillu politikkimik suliaqarpooq, tassani timikkut peqqissuunerup saniatigut eqqarsartaatsikkut peqqissunermik aammattaaq suliaqartoqarluni. Ilaqutariinnik kiffartuussivilk pitsaliuilerullu annertunerusumik peqqissutsimik pitsaliuinermillu politikkimik suliaqartuupput.

ANGUNIAKKAT SULINIUTILLU

Kommunip atortorissaarutai peqqinermut tapersersuisuupput

Sapinnigisamik pitsaerpaamik atorneqarnissaasa qulakkeernissaannut timersornermi atortut aserfallatsaalillugit. Pinngortitamut appakaassinnaanerup kiisalu pinngortitamiinnissamut unnuinissamullu periarfissat pitsaerulersinnejarnissaat. Maniitsumi Sisimiunilu naluttarfinnik sanaartorneq

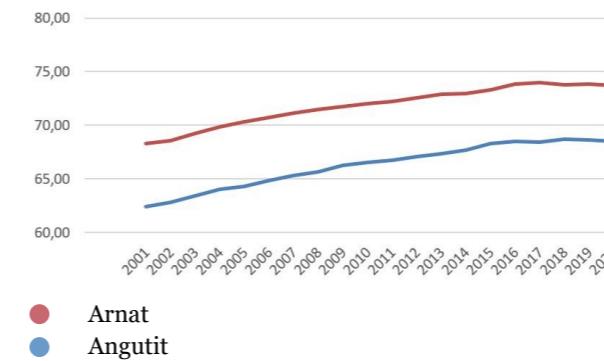
Kommunip suliniutai innuttaasut peqqissusaannik nukittorsaataapput

Timersornermut kulturikkullu neqeroorutinut aningasaqarnikkut tapiissuteqarnikkut sapinnigisamik amerlanerpaanut peqqinnartumik inuuneqalernissamut periarfissiineq. Eqqarsartaatsikkut timikkullu peqqissuunerput atatillugu pitsaliuilluni suliaqarnerup nukittorsarneqarnissaanut peqqinnissaqarfimmik akimortumik suleqateqarneq. Pitsaliuinerup nukittorsarnissaanut peqqinnissaqarfimmik akimortumik suleqateqarneq Aasaanerani ukiukkullu pinngortitamik atuilluni atuarfiit atuanngiffiini sammisanik aallartitsineq. Pujortartartut inuillu imigassamik atornerluisusut, ikiaroorartumik atornerluisusut aanngajaarniutinillu allanik ajoqtaasumik atornerluisusut amerlassusaasa ikilisinneqarnissaat.

Sunngiffimi neqeroorutit, peqqinnartumik nerisaqarneq atornerluiningikkalluarluni inooriaaseqarneq pillugu paasissutissiineq. Inuusuttunguunermiit peqqinnartumik inooriaaseqarnermik ukkataqartumik meeqlerivinni meeqlallu atuarfiini suliniutinik aallartitsineq

Inuunerup sivisussusaa agquaqtigiisillugu (nuna tamakkerlugu)

NUNARSUARMI ANGUNIAKKAT

3. Peqqissuseq atugarissaarnerlu

3.4: Nappaatinit tuniluuttuunngitsunit toqussuteqannginnissaanik amerlanerit annaallugit peqqinnartumillu eqqarsartariaatsip nukittorsarneqarnissaat

3.5: Aanngajaarniutinik imigassamillu atornerluinermk pinaveersaartsineq katsorsaanaerlu

11.3: Illoqarfait akuliukkuminarsarneqassapput atuilluartuunngorsarneqassallutillu

11.7: Kikkut tamat tamanit orninneqarsinnaasunngorlugit

17.17: Suleqatigiinnuk sunniuteqarluartunut ilaliineq

Meeqqat, inuusuttut meeqqallu atuarfiat

Meeqqat ineriartornerannut atugarissaarnerallu pillugit sinaakkutinik pitsaasunik pilersitsisoqassaaq kiisalu paaqqinnittarfinni meeqqallu atuarfini pitsaassutsimik qaffasissumik qulakkeerisoqassallumi.

Meeqqat inuusuttullu inuiqatigiitut siunissaraavut. Pitsaasumik inuuneqarnissatsinnut naatsorsuutigisat pitsaanerpaat pissarsiarisinnaajumallugit, sinaakkutinik pitsaasunik pilersitsisoqassaaq, taamaalillutik meeqqat tamarmik ingerlalluarnissamut ineriartornissamullu assigimmi periarfissaqassallutik. Tamanna paaqqinnittarfinni meeqqallu atuarfianni, aammali paaqqinnittarfinni inuunerup avataani atuuppoq.

Paarsinissamik neqerooruteqarnitsinni meeqqat toqqisisimanermik tapersorsorneqarnermillu misigitinnissaannut ineriartortinnissaannullu, meeqqanut pitsaasumik sinaakkusiinissarpum pingaaruteqarpoq. Matumanik komunitut sulissutigaarpum naammattunik inissaqarnissaat aammalu meequeriviit meeqqallu atuarfiata akornanni pitsaasumik ataqtigijinnissap ikaarsaferqarnerullu qulakkeerneqarnissaat. Meeqqat atuarfianni tamanut inissaqartitsineq pingaaruteqarpoq aammalu atuartitsineq atuartunut atuagarsornikkut unammillernartitallit tigusimaassagaat. Aammattaaq meeqqat inuusuttullu peqqinnartumik ileqqoqalernisaanut aammaa aalasumik, timersornermik ataatsimoornermillu ulluinnarni peqataaffiusumut ikuunniassamik sulinarpugut. Taamaaliussaagut ilaatigut meeqqat atuarfianni atuartitsinermi timimik aalatitsinerunermik atuutsitsilernikkut tessani atuagarsornluni atuartitsinerup ilaattut aalaneruneq meeqqat ilikkagaqarsinnaanerata ingerlalluernerisalu qaffanneqarnissaat siunertalarugu akuutitsilersitsisoqarluni. Tamatuma saniatigut eqqarsartaatsikkut ingerlalluarnissamik annertuumik ukkataqartoqarpoq, tessani kommuni qinggaasarnermum periusissiaq pillugu suliamik ingerlataqarluni. Suliniut alla kommunimit aallartinneqarnikuusoq tassaavoq meeqqanut inuusuttunullu politikki, tessani meeqqanik isiginnittariaaseq ilangunneqarluni. Meeqqat ilikksinnaanerannut atugarissaarnissaannullu angajoqqaat inissimanerat aalajangiisuuvoq, taamaattumik angajoqqaat meeqqamik atuarnerat pillugu pisussaaffiinut qanoq tapersersuunissarpum pillugu ilisimasanik annertunerumik ingerlatitseqqiissaagut. Angajoqqaanik qanittumik suleqateqarnerup qulakkeernissaanut suliassagut sularissavagut, taamaalilluni akisussaaffimik tigusinissamut, qanilaarnissamut meeqqamillu killiliisinnaanerannut sinnaakkutissarsillutik. Pisuni meeqqat angerlasmiffimmink ajornartorsiuteqarfisiaanni, inunnik isumaginninnermik siunnersortinit, sullissisunit oqaloqatiginnittartunilluunniit siusissukkut ikuunnermik aallartitsisarnissaq salliunniarpalput. Taamaaliornikkut qulakkeerniarpalput, sapinngisamik siusissukkut ajornartorsiutit pillugit suliaqartoqassasoq meeqqallu sallutiinneqartutut misigismanissaat.

ANGUNIAKKAT SULINIUTILLU

Atugarissaarluni ineriartorlunilu meeqqat inuunerat pitsaasoq

Oqaloqatiginnittartunit/sullisisunit meeqqat angerlasmiffimmajornartorsiutillit siusissukkut ikiorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaq. Ilaqutariinnut tapersersuineq qulakkiissallugu, taamaalillutik angajoqqaat akisussaaffimmik tigusisinaaniassammata killiliisinnallutillu. Ilaqutariit meerartallit angerlasmiffimmajornartorsiutilinnut ikiorsiinissaq tapersersuunissarlu pillugu neqeroorutit amerlanerusut qulakkeerneqarnissaat.

Meeqqanut tamanut pitsaasumik tigussaasumillu sinaakkutilinnik meequerivinni inissat qulakkeerneqarnissaat. Kommunip pigisaanik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsineq, meeqqat angajoqqaamik illoqarfisaanni najugaqtiginissaat qulakkeerniarlugu.

Meeqqat atuarfianni pitsaassuseq

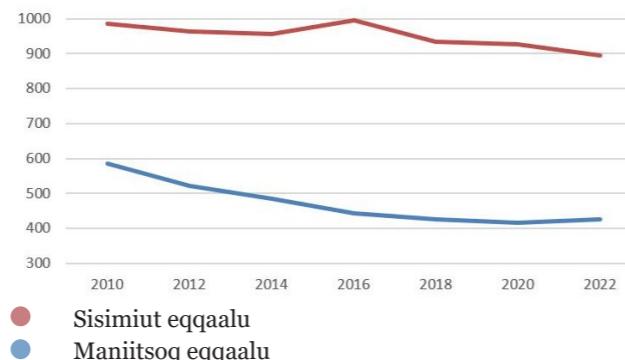
Meequeriviup meeqqallu atuarfiata akornanni ikaarsaartarnerup pitsaenerulersinneqarnissaat qulakkeerlugu. Atuariartortaneq qaffassarniarlugu aamma amerlanerusut ilinniarfinnut pisalernissaat qaffassarniarlugu inuiqatigiinni meeqqat atuarfiannut ataaqqinninnerup qaffasinnerulernissaat qulakkeerlugu. Meeqqat atuagarsornikkut ajornartorsiuteqartut nukittuffiaallaavigalugit atuartinneqartarnissaannut qulakkeerinninneq.

Atuartut atuartsimmi ingerlalluanngitsut ikiorniarlugin atuarfinni inunnik isumaginninnermi siunnersortinik atorfinitstsineq. Meeqqat ingerlalluanngitsut ikiorniarlugin atuarfinni meequerivinnilu inunnik isumaginninnermi siunnersortinik atorfinitstsineq.

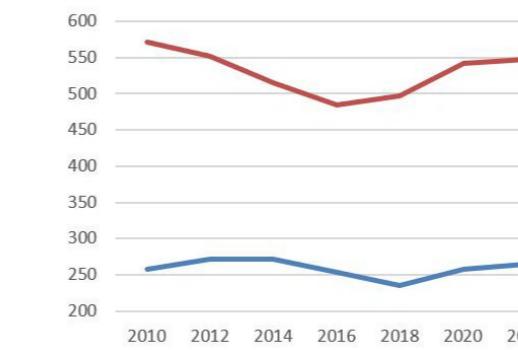
Assersuutigalugu tuluttut, kulturimut il.il. atuartitsinermk siunertalmimmik illoqarfittut ikinnutnik pilersitsineq.

Atuarfiit atugassarititaat ullaitsinnut naleqqussarlugit Nunarsuarmioqatinut anguniagaq nr. 4 tunngavigalugu atuartitsinermi kulturikkut ilisimasat ilaatinneqassapput

Meeqqat atuartussaatitaasut (6-16 ukiullit) amerlassusaat

Meequerivinni meeqqat o-miit 5 tikillugit ukiullit amerlassusaat

NUNARSUARMI ANGUNIAKKAT

1 Piitsuussuseq nungutillugu

4. Ilinnartitaaneq pitsaassusilik

16. Eqqissineq, naapertuilluarneq sullissiviillu qajannaatsut

1.3: Inooqataanikkut isumannaatsuunissamut attaveqaatinik atuutsitsilerneq

4.2: Meeqqat suli atualinngitsut qaffasissumik pitsaassusilimmik ulluunerani neqerooriusorfigalugit

4.6: Kikkut tamaasa atuarnermik, allannermik kisitsinermillu ilinnartillugit

4.4: Inuit imminnut pilersorsinnaasut amerlassusaat qaffallugu

4.A: Atuarfiit isumannaatsut aksuutitsisullu sanaartorneqarlik qaffassarneqarlilltu

16.6: Paaqqinnittarfink sunniuteqarluartunik, aksussaassuseqartunik takunnissinnaassuseqartunillu pilersitsineq

Ilinniakkat inuussutis sarsiornikkullu siuarsaaneq

Inuusuttut suliffeqanngitsullu ilinniarnermik ingerlatsinissamik suliffeqalernissamilluunniit ikiorserneqassapput illoqarfigisamilu suliffeqarfifit tapersorsorneqassapput.

Ilinniartitaaneq iniuiaqtigiiut innuttaasunullu ataa-asiakkaanut naleqarnermik tunniusseqataasarpooq. Ilinniartitaaneq ineriertornermut, aammali atugarsi-saernermet, avammut isiginnitaatsimut kulturikkullu kinaassutsimut tunniussarpooq. Taamaattumik kommu-nimi tamarmi ilinniartoqarfinni ukkataqarnissarput illoqarfifit ineriertortinneqarnissaannut peqataanissaq pingaaruteqarpooq. Assersuutigiinnarlugu Sisimiut Kalaallit Nunaanni teknologimik ilinniartoqarfifit qiterivaat. Nuummi Saviminilerinermik Ilinniarfik eqqaassan-gikkaanni teknikkikut ilinniarfifit tamarmik Sisimiuni inissisimapput. Taamattumik Tech College-imik katerso-simasumik pilersitsinissamut suli suliniuteqartoqas-saaq, tamatumani ilinniartoqarfinnut assiginnngitsunut sinaakkutit tigussaasut suliaqarfifillu nukittorsarniarlugit ilinniarfifit ataatsimut katersuunneqarsinnaallutik. Kommunip tungaanit sulissutiginiarpaput, kommunimi tamarmi inuusuttut inersimasullu ilinnialernissamut ikiorneqarsinnaanerat kajumissaarneqarnissaallu. Aam-mattaaq uagutsinut pingaaruteqarpooq, inuit suliaqartar-nissaat suliffeqarnissaallu, inuaqtigiiinni aammaataaq naleqartitanik pilersitseqataasarmata. Ilutigitillugu inui-aqtigiiinni naleqartutut misigisimagaanni, inuttaasunut ataasiakkaanut ammaataaq annertuumik isumaqarsin-naavoq. Selineq taanna Majoriamik inunnik sulilernis-samut, ilinnialernissamut piginnaanngorsarnissamullu ilitsersuisartuusumik qanumut suleqateqarluni pissasoq kissaatigaarput.

Taamaattumik pingaaruteqarportaaq ilinniartoqarfifit inuussutissarsiuteqartullu akornanni suleqatiginnermik ineriertortitsisoqarpat, taamaalilluni imminnun atanerul-erlilik imminnullu naleqartinnerunermik pilersits-sallutik, assersuutigalugu kommunimi tamarmiusumi sulisunik nutaanik sulilersitsinissaq ajornaannerulers-ineratigut. Tamanna kommuni tamarmiusumi sulisus-sanik nutaanik sulilersitsinartarnermik ajornaannerul-ersitseqataassaaq.

Inuussutissarsiuteqartunut tunngatillugu sinaakkutinik pitsaasunik pilersitsineq pingaaruteqarpooq, kommunimi ineriertornermik suliaqarfiusumillu atuilluartuusumik aningasaqarnermik pilersitseqataasussaammat. Uani Arctic Circle Business pingaarutilimmik inissisimavoq, politikkikut attuumassuteqangngitsumik kattuffitit Qeqqata Kommunia tamakkerlugu suliaqartuugami, inuussutissarsiornermik ineriertornermik pilersitsinis-samik siunertaqartoq aammalu inuussutissarsiutilinnut oqaaseqartartuugami. Suliffeqarfinkk aallartissaasunut

pitsaasunik atugassanik Arctic Circle Business pilersitsinissaanik suleqatigalugu pilersitsinissaq aammalu illoqarfifisami suliffeqarfifit siuarsarnissaanni suliaqar-toqarnissaa pingaaruteqarpooq. Tamatuma saniatigut anguniagaqnerusumik suliaqarnissarput kommunimi-lu erngup nukinganik nukissiuttimik nukimmik atuillu-artuusumik atuinermi pitsaanaerumik isiginnittariaase-qarnerup siuarsarneqarnissaa kissatigaarput.

ANGUNIAKKAT SULINIUTILLU

Innuttaasunut tamanut ilinniartitaanermut systemi

Inuusuttunut ilinniarfinnut ingerlaqqissimangitsunut imaluunniit meeqqat atuarifiata naammassinerata kingorna sulilersimangitsunut suliniutinik qual-keerinnineq, assersuutigalugu ataasiakkaanut anguni-agaqartumik ilinnialersinnaanermut pitsaanaerumik ilitsersuinikkuut.

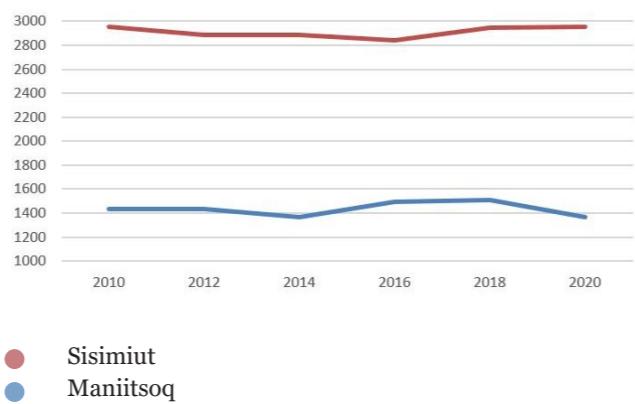
Ilinniartoqarfifit suliffeqarfifillu akimorlugit pitsaanaeru-mik suleqatiginnermik qualakeerinnineq

Inuussutissarsiuteqartut pitsaasunik atugas-saqartitaapput

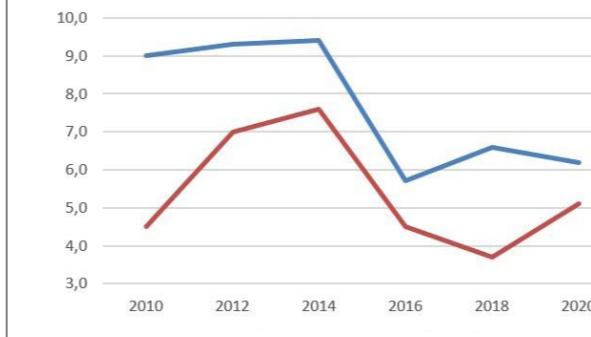
Suliffeqarfinnut suliffinnullu nutaanut taperssuinermik qualakeerineq Aallarnisaasunut suliffeqarfinnillu aallartisartunut isig-innituusunik sinaakkutinik qualakeerinnineq Inuussutissarsiuteqartut nukittorsarneqarnissaannik qualakeerinnineq, ilaqtigut inuussutissarsiornermi siunnersuisooqatigut Arctic Circle Business ineriertortin-neqarneratigut Suliffeqarfinkk qammaaneq assersuutigalugu inuussutissarsiornermik ineriertortitsinermik tapertaasuuusunik atortulersuutinik sanaartukkanillu aningaasaliinikku, erngup nukinganik nukissat periarfissaasut atorluar-nerisigut kiisalu nunani allani nunamik pitsangor-saanermet atugassatut kinnernik sioraqqanik assartu-inikku.

Iolloqarfisami pisianik illoqarfimmilu sulisinnaasunik atuineq suliffimmillu misiliiffisat ukkataralugit.

Suliffeqartut amerlassusaat

Suliffeqanngisut amerlassusaat procentinngorlugit

● Sisimiut
● Maniitsoq

NUNARSUARMI ANGUNIAKKAT

4. Ilinniartitaaneq pitsaassusilik

4.2: Meeqqat suli atualinngitsut qaffasissumik pitsaassusilikku ullaunerani neqeroorusiorfigalugit

4.6: Kikkut tamaasa atuarnermik, allannermik kisitsinermillu ilinniartillugit

4.4: Inuit imminnun pilersorsinnaasut amerlassusaat qaffallugu

4.A: Atuarfifit isumannaatsut akuutitsisullu sanaartorneqarluk qaffassarneqarlutillu

8.5: Tamakkiisumik suliffimmik aammalu suliffimmik naapertuutumik assigimmik akissarsiaqarfiusumik pilersitsineq

9.2: Akuutitsisut suliffissuaqaleriartornerlu atuilluartuusoq tapersorlugit

10.2: Inooqataanikkut, aningaasaqarnikkut politikkikkullu akuliusimanerup nukittorsarneqassapput.

17.17: Suleqatiginnuk sunniuteqarluartunut ilaliineq

Kulturi Sunngiffillu

Sunngiffimi sammisanik assigiinnngitsunik ingerlatsinissamut piumasaqaaatinik pitsasunik peqartussaavoq, kulturikkut assigiinnngissitarnermut inissaqartitsisoqassaaq kulturikkullu kingornussat annaannginnissaat qulakkeerneqassalluni.

Qeqqata Kommuniani pinngortitamik kulturikkullu kingornussanik nalissaqanngitsunik ilaqaqtumik sikuueq ajortumik annerpaamik nunataqarpugut, tamassuma UNESCO-p nunarsuarmioqatiginnut kingornussassaqravianik Aasivissuit – Nipisat takutippaa. Pinngortitarput kulturikkullu kingornussassaqrifput kulturikkut sunngiffimmilu misigisassanik pisuunnguallaataasumut pitsaassusaapput tapertaasut. Nunatarujussuaq ukiunerani aasaaneranilu sumiiffimi innuttaasunit atorluarneqartapoq. Qimussimik, qamuteralannik pisuunnarluniluunniit nunatamik assigiinnngitsumik atuinitssinut ataqqinninnermik paasinninnermillu pilersitsinissaq sulissutigissavarput. Kikkunnut tamanut inissaqartitsisoqassaaq.

Nuna tamakkerlugu naak qimmit qimuttut tamarmiut malunnaatilimmik ikileriaraluartut kommuunitsinni qimmit qimuttut amerlassusaat aalaajaatsuunikuuvooq aammal 2013-miilli amerliartuaarusaarnikkuullutik. Qimminik qimuttunik kultureqarneq nalissaqanngitsorujuususoq tullusimaarutigaarpot taamaattumillu kommunip innuttai suleqatigalugit qimminik qimuttunik ileqqoqarnerup paariinnarneqarnissaanut ineriatortineqarnissaanullu peqataalluta sulissaagut.

Aammattaaq inoqarfitsinni utoqqartuulli inuuusuttunut sunngiffimi sammisassanuk kulturikkullu pitsasunik periarfissaqarnissa pingaaruteqarpoq, tamanna peqqissutsisinnut inuulluataarnitsinnullu annertuumik sunniuteqarmat. Taamaattumik timersornermut kulturikkullu atugassatigut aserfallatsaalissavagut ineriatortillugillu najukkamillu nukissat sapinngasmilk pitsaanaerpaamik atorneqarnissaat qulakkeerlugu. Tassunga atatillugu ileqqoq malillugu sanaluttarnikkut eqqumiitsuliornikkullu kisianni aamma nutaaliaasumik eqqumiitsuliornikkut soorlu akulikillgaluttuinnartumik illoqarfimmi takuneqarsinnaasutut graffiti atorlugu eqqumiitsuliornikkut, qullit atorlugit eqqumiitsuliornikkut, saqqummersitsisarnikkut tusarnaartitsisarnikkullu eqqumiitsuliortarnermi aammattaaq ukkataqartoqas-saaq. Sunngiffimmik kulturimillu sulianik nikerartunik neqeroorutinut naatsorsuutigisaasunut nammineq kajumissutsimik sulineq pillugu tapersersuinermik illersuinermillu ingerlatseqqisaagut.

Iloqarfitsinni angalaaraangatta illunik illoqarfisullu iluani avatangiiseratsinnik sunnerneqartarpugut. Illut immikkoortullu eriagisat kusanartut illoqarfinnut nunaqarfinnullu aamma najugaqartunut iluaqtaasumut kinaassutsimik tunnusseqataasarpot aammaluu takornarissanik

iniussutissarsiutaatilinnillu qammaanermut sunniuteqaqataasarlutik. Taamaattumik illut immikkoortullu ilaanni sinnisoqartoq kulturikkut kingornussaq pillugu mianerinninnissarput pingaauteqarpoq. Taamaattumik eriagisassanut periusssiamik suliaqarniarpugut illunik immikkoortullu eriagisassaasunik erseqqissaasussamik aammalu illut eriagisassaasut qanoq suliarinissaan-nut aalajangersakanik imaqaqtussaasumik. Taanna illut eriagisassat qanoq suliarineqartarnissaanut malittaras-sanik imaqaqssaaq. Ilutigillugu kommunimi inoqarfinni tamani sanaartukkanik isaqqajaasunik eriaginissaanut naleqanngitsunik amerlasuunik peqarpoq aammalu pisuni amerlanerni inisisimaffinni orniginartuni inissi-simasuusunik, siunertanut nutaanut atorneqarluarsin-naasuni.

ANGUNIAKKAT SULINIUTILLU

Sunngiffimi sammisassanik siammasissumik neqerooruteqarneq

Nammeneq kajumissutsimik ingerlanneqartuusunik peqatigiihit aaqqissuussallu pillugit tapersersuineq Illoqarfinni nunaqarfinnilu allani tamani innuttaasunut sunngiffimi sammisassanik neqerooruteqarneq ineriatortitseqqinerlu

Timersornermik unamminermik ingerlatsinissamut atorsinnaasanik piovereersunik atorluaanissamut peri-arfissamik qulakkeerinninneq

Sunngiffimi sammisat pillugit sinaakkusiisinaasutut atugassaritaasunik pitsasunik peqarnissaata qulakkeer-nissaaq

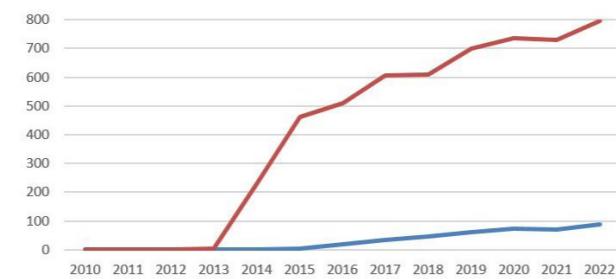
Kulturikkut assigiinnngiiaassuseq nukittooq

Suliniutit kulturikkut siunertaqartut tapersersorlugit Kulturikkut ileqqugut nukittuut paariinnarlugit nuktorsluggillu

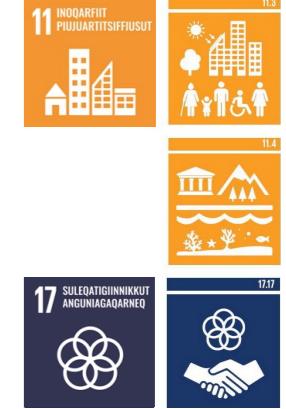
Iloqarfitta qanittuani pinngortitani qimussimik qamuteralannillu angalanerit ataqqinnittumik imminnullu eqqarsaatiginnittumik pinissaannut sulineq Qimussernermik kulturimik paarinniinnarnissap ineriatortitsinissallu tapersersornissaa Kulturikkut sammisat pillugit sinaakkutaasussanik atugassaritaasunik pitsasunik qulakkeerinninneq Immikkoortnik illunillu eriagisassanut periusssialiorneq

Illunik ingutseriaannarnik suliaqarnissamut aallartsineq

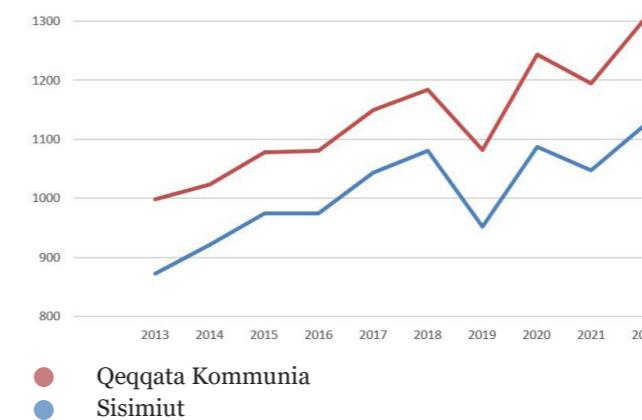
Qamuteralaat nalunaarsorsimasut amerlassusaat

● Sisimiut
● Maniitsoq

Qeqqata Kommuniani qimmit qimuttut amerlassusaat

● Qeqqata Kommunia
● Sisimiut

NUNARSUARMI ANGUNIAKKAT

11: Inoqarfit piuuartitsiffiut

17. Suleqatiginnuk anguniagaqarneq

11.3: Illoqarfitt akuliukkuminarsarneqassapput atuilluartuunngorsarneqassallutillu

11.4: Nunarsuatsinni kulturikkut pinngortitamuul kingornussatsinnik illersuinermillu

17.17: Suleqatiginnut sunniuteqarluartunut ilaliineq

Aalisarneq piniarnerlu

Aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiuuteqartunik suleqateqarneq ineriertortitsinermut, ingerlatsinermut aamma avatangiisini imartanillu mingutsitsinerup annikillisarneqarnissaanut tunngatillugu nukittorsarneqas-saaq.

Kommuniimi piniarneq aalisarnerlu suli inuussutissarsiit pingaarnersarivaat taamaattumillu kommunip aningaasaqarnermut toqqammavimmik pilersitseqataalluni. Aalisarnermit piniarnermillu nioqqutissat suliarineqangitsut nunagisami niuernermut avammullu assartuinermut nioqqutissanik tunisassiornermut tunngaviliippu. Umiarsualivimmi nunaminertanut atatillugu nunami atugassanik pisariaqartunik qulakkeerinninnikkut inuussutissarsiutip naammassisqaqrifiunissaanut ikuuussinnaavugut. Ilutigitillugu isumaqarpuguttaaq, aalisarnermik piniarnermillu illersorsinnaanerusumik atuilluartuunerusumillu ingerlatsinissami suliaqartoqartariaqaraluartoq, taamaallumi aalisakkat piniagassallu assigiingngitsut amerlassusii ataannartussangorlugit qulakkeerlugit. Piniagassanik piniarnermillu ingerlatsinermut atatillugu, oqartussat attumassutillit sinnerinik kiisalu aalisarnermik piniarnermillu peqatigiffinnik assigiingngitsunik soqutigisaqaqtiginnillu allanik suli pitsaanerusumik suleqateqarusuppgut. Immikkoortumik pitsaanerusumik ingerlatsinermik iluatsittoqassappat nukittunerusumik suleqatiginnissaq pingaaruteqartoq isumaqarpugut.

Kommuni aammattaaq Sisimiuti umiarsualiveqarfimmit umiarsualiveqarnermi selskabimik pilersitsinissamik suliaqarpoq. Umiarsualiveqarnermi selskabimik ilaatigut kissaataavoq, kilisaatinut Sisimiuti annertunerusumik tulaassisarnissaq perarfissaassasoq kiisalu ataatsimut isigalugu aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutinut iluaqutaasumut aammali ilaatigut umiarsuarnik takornariartaatinik takornariaqarnermut umiarsualivimmi pissutinik pitsaanerulersitsinissaq. Aalisartunut piniartunullu atugassaritaasut pitsaanerulersinneqarnissaanut aalisarnermut piniarnermillu attuumassutilinnik sulianut sinaakkutissanik tigussaasunik pitsaanerusunik pilersitsinissamut atugassaasunik aningasanik kommuuni immikkoortitsinkuuvoq.

Aalisarnermik piniarnermillu atuumassuteqarsin-naasunik avatangiisitigut kingunissaasut pitsanngorsarnissaanut suliniutinik arlalinnik ukiuni kingullerni ingerlatserernikuuvugut tamatumalu ingerlaqqinnissaq kissaatigaarpuit. Annertunerusumik aalisarnermik piniarnermillu suliaqarnermut atatillugu pinngortitamik imaanillu mingutsineq pineqarneruvoq. Taassuma pitsaanerulersinnissaanut illoqarfimmi aalisarnermik piniarnermillu peqatigiffinnik, suliffeqarfinnik nammingersortunillu suleqateqartoqarnissaq pingaaruteqarpoq. Kissaterput tassaavoq, aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiortuni ileqqut ilaannik allannguinissat, taamaalluni pinngortatitsinnik mingutsinsingitsumik eqqakkanik eqqortumik suliaqartarnissaq.

ANGUNIAGAQ SULINIUTILLU

Aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiorneq pitsasunik atugassaqarfivoq

Aalisarnermik inuussutissarsiut illersorlugu pingaerner-tut isertitaqarfiummat suliffisanillu amerlasuunik pilersitsarmat.

Inuutissarsiutigalugu aalisartut piniartullu, sunngiffimi piniartut tammajuitsussarsinialunilu piniariartitsi-sartut akornanni pitsaanerusumik suleqatigiiinnermut periusissiamik pilersitsinissaq sulissutigineqassaaq.

Kommunip, aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiortut, sunngiffimi pinaluttartut aammalu tammajit-sussarsiorlumi piniartitsisartut akornanni qaninnerusu-mik suleqatigiiinnissamut periutsink pilersitsineq.

Aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiornermit mingutsitsinermi annikillisaanissami ukkataqartumik suliniutinik tapersersuineq

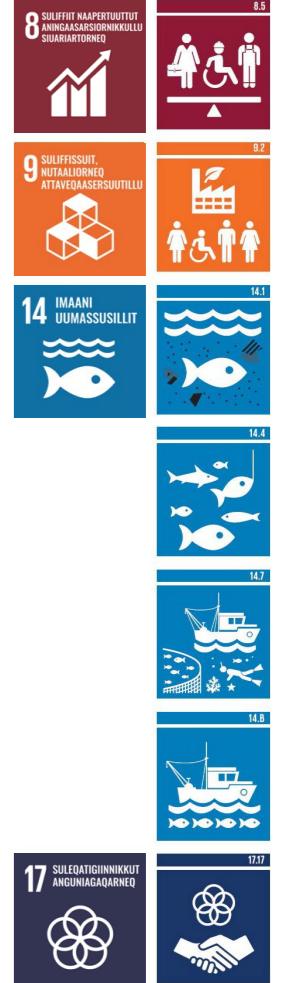
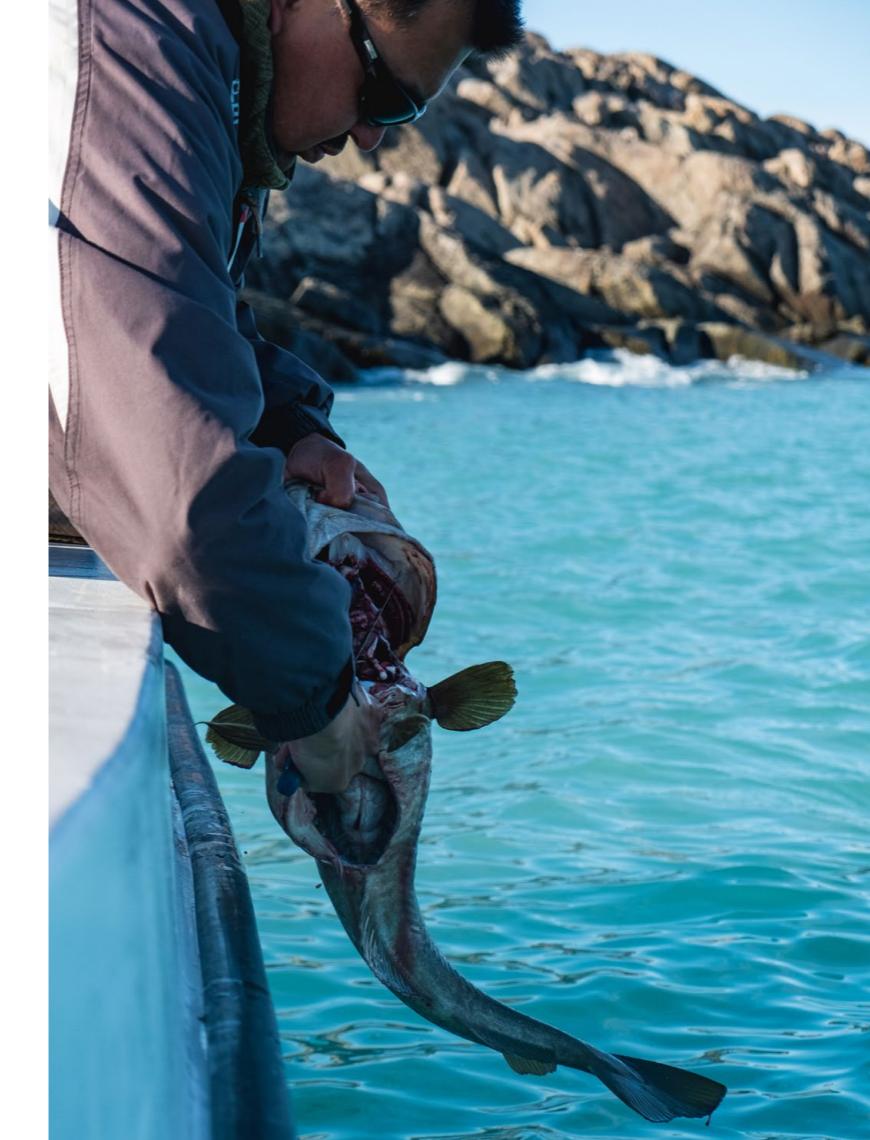
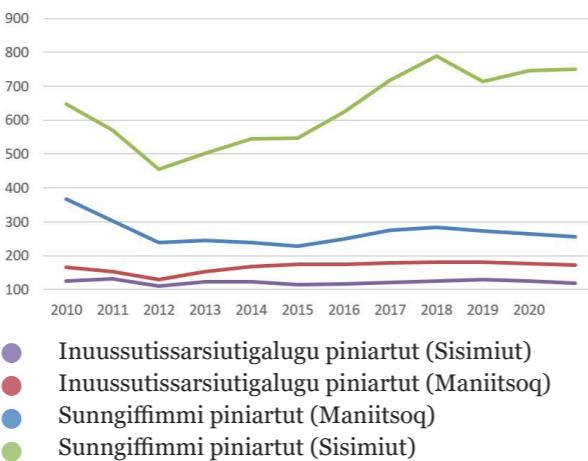
Namminersorlutik Oqartussat, tunitsiviit, aalisartut piniartullu peqatigiffiisa akornanni pitsaanerusumik suleqatigiiinnermut periusissiamik pilersitsinikkut, inuutissarsiutigalugu aalisarnerup piniarnerullu pitsanngor-saaviginissaq sulissutigineqassaaq

Namminersorlutik Oqartussat, kommunip piniarner-millu peqatigiffiit akornanni pitsaanerusumik suleqati-giinnissamut periutsink pilersitsinikkut piniartunik piniarnermillu ingerlatsinermik pitsanngorsaaneq

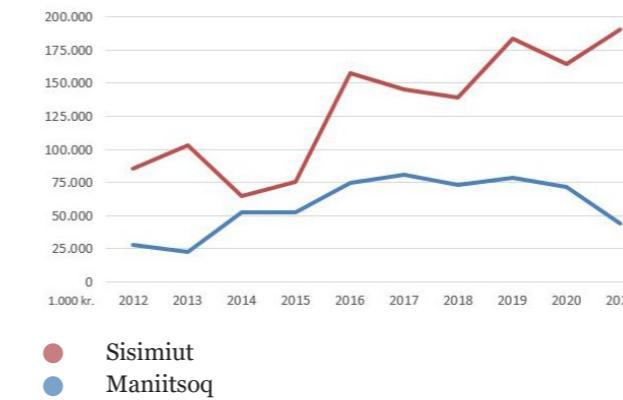
Aaqqissuussaanerusumik pitsaanerusumillu ainingaa-saqarnermik atuinissaq siunertaralugu Sisimiuti umiarsualiveqarfimmut umiarsualiveqarnermut selskabimik pilersitsineq

Aaqqissuussaanerusumik pitsaanerusumillu ainingaa-saqarnermik atuinissaq siunertaralugu Sisimiuti Maniit-sumilu umiarsualiveqarfimmut umiarsualiveqarnermut selskabimik pilersitsineq

Qeqqata Kommuniani piniarnermik allgartenik pigisaqartut amerlassusaat

2012-imit 2021 tungaanut aalisakkat, raajat assagiarsuillu tunisat nalingat

NUNARSUARMI ANGUNIAKKAT

- 8. Suliffik naapertuttoq aningasaqarnikkullu siuariartorneq
- 9. Suliffissuit, nutaaliorneq attaveqaersuutillu
- 14. Imaani uumassusillit
- 17. Suleqatigiinnkkut anguniagaqarneq
- 8.5: Tamakiisumik suliffimmik aammalu suliffimmik naapertuutumik assigimmiik akissarsiaqarfiusumik pilersitsineq
- 9.2: Akuutitsisut suliffissuaqaleriartorne luatuilluartusoq tapersersorlugit
- 14.1: Imaanik mingutsitsineq annikillisillugu
- 14.4: Aalisarneq atuilluartunngortillugu
- 14.7: Imaani pisuussutinik atuilluartumik atuinikkut aningasaqarnikkut pitsaaquatinik qaffaneq
- 14.B: Aalisartuaqqaq tapersersorlugit
- 17.17: Suleqatigiinnnut sunniuteqarlartunut ilaliineq

Takornariaqarneq

Pinngortitaq nalissaqanngitsoq kulturikkullu kingornussassaq annertooq misiginissaanut periarfissat tapersorsornerisigut kommunimi takornariaqarneq ineriertortinnejassaaq.

Nunarsuaq tamakkerlugu misigisassarsiorluni aamma pinngortitamik aallaavilinnik angalanissamut aammal kulturikkut nalissaqanngitsumik misigisaqarnissamut angalanernik soqutiginnineq annertusigaluttuinnartoq misigineqarpoq. Sermersuup sinerissallu akornanni isorartussuseqartumik nunatta timaa tupinnaannartoq, kommunitsinni takornariaqarnermik ineriertortsinissamut annertuuunik periarfissanik imaqarpooq. Ukoq kaajallallugu inissikkallarnermik sammisanillu pinngortitatta tupinnaannartup neqeroorutigisinaasaatut periarfissat atorluarnerisigut takornariaqarnermik nioqqutissanik nutaanik ineriertortsinermi najukkami takornarialerisut tapersorsoriarpagut. Pinngortitamik kulturikkullu misigisassanik nalissaqanngitsunut periarfissanik kisissaangitsunik kiisalu tammajuitsussarsiutigalugu piniarnissamik neqerooruteqartoq, kommunitsinni takornariaqarnikkut ornigassaq annertujuusup Kangerlussuup ineriertortinnejarneranik ingerlatseqqissaagut. Kangerlussuarmit Sermersuarmut aammal serminut iigartartunut kusanartunut aamma UNESCO nunarsuarmi kingornussassaqarfianut Aasivissuit - Nipisat tungaanut pitsaasumik appakaaffissaqarpoq. Nunap timaani takornariaqarnermik ineriertortsineq soqutigisanut allanut soorlu inuussutissarsiutigalu sunngiffimmilu piniarnermut akornusersuutaannginnissa tamaviaarutigissavarput. Taamaattumik Kangerlussuup eqqaani nunatamut ingerlatsinissamut pilersaarummik nutaamik illuatungerit tamarmik pisariaqartitaannut soqutigisaannullu illersorsinnaasumik isiginnittumik suliaqassaagut. Aammataaq nunap timaani assigiingngitutig alutornarluinnartumik iluseqartartoq pinngortitarput kulturerpullu tikeraat amerlanerusut misigissagaat sulissutigissavarput. Najugaqarfitta akornanni atortulersuutit pitsanngorsarneratigut, takornariasanut misigisassanik nutaanik periarfissat annertuut pilersinneqassapput. Taamaaliornikkut takornariaqarneq sumiiffimmi takornarialerisut pillugit aammal illoqarfitt pingarnerit avataanni najugaqarfitt mikisut pillugit tapersersuinissamut peqataaasaq. Taamaattorli qulakiissavarput, tikeraat amerlassusaasa qaffakkiautneratigut pinngortitatta kulturikkullu kingornussatta annikinnerpaamil sunnerneqarnissaa, taamaalluni aserorneqannginniassammatt annaaneqannginniassammalluunniit. UNESCO-qarfimmut takusassanut ingerlatsineq aammal tikikkuminarsaermik sulineq assersuussaavoq, nunap timaani pilersaarusiorneq qanoq atuilluartuusumik takornariaqarnermik ineriertortsineq ingerlanneqartarnersoq. Atuilluartuusumik suliaqarneq najukkami neqerooruteqartartut aamma takornarialerinermi kattuffait soorlu Visit Greenland

aamma Destination Arctic Circle ilanngullugit takornarialerisut amerlanerusut akornanni atuilluartuusumik sulineq ingerlanneqassasoq kissaatigaarput, taamaalluni immikkoortumi takornarialerisut tamarmik avatangiisut sumiiffimmilu inuuttaasunut ataqqinnitumik takornariaqarnermut ineriertortsinermut tunniussaqarnissamut pitsaanerpaamil naatsorsuuteqarsinnaaniassammata.

ANGUNIAGAQ SULINIUTILLU

Nunap atortulersugaanera pilersaarusiorneqarneralu takornariaqarnermik tapersiisoq

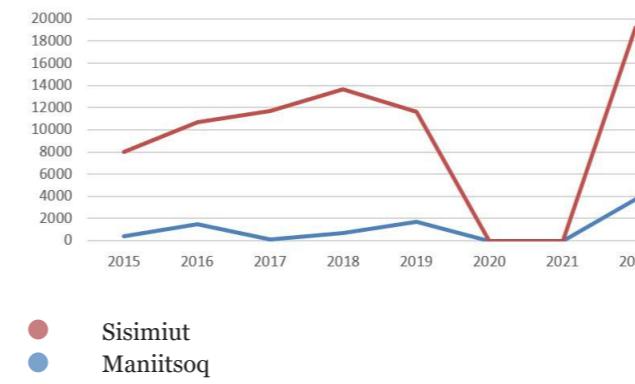
Iolloqarfip killeqarfiani aammal nunap timaani assersuutigalugu unnuinissamut atugassanik pilersitsinermut nunaminertanik takornariaqarnermut attuumassutilinnik immikkoortitsinermut pisariaqartitsinermik misissiuineq Takornarissanut nioqqutissanik nutaanut tapertaasusanut atortulersuutit (aqquserngit umiarsualivillu) annertusarlugit Sisimiut Kangerlussuullu akornanni ATV-nut aqquq inaarsarneqassaaq aammal aqqusinermut sioraasunngortsitsinissamut piareersaatit aallartisarneqassapput. UNESCO-qarfimmi takusassani toqqakkani allagartanik paasisutissanik peqartunik isikkivinnik pilersitsineq Maniitsumi arfernut katersugaasivimmik pilersitsisoqarnissaanut sulineq Arnangarnup Qoorua takornarissanut sulianut tikikkuminarsarnissaanut sulineq

Takornariaqarnermik nukittorsaasumik kommunimi ingerlatsineq suleqatigiinnerlu

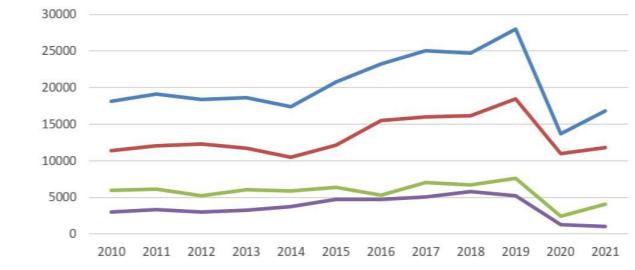
Kommunimi tamarmiusumi sumiiffinni takornarialerinermik sulifeqarfiiit aallarnisaasullu peqatigalugit ukioq kaajallallugu takornariaqarnermik ineriertortsinissaq pillugu ACB-mik suleqateqarneq Nunani allangutsaaliukkani nunarsuarmi kingornussassaqarfinni suleqatigiinneq ineriertortillugu nukittorsarlugu Suliaqartut attuumassutilit peqatigalugit Kangerlussuup eqqaani immikkoortumut ingerlatsinermik pilersaarummik nutaamik suliaqarneq UNESCO nunarsuarmiut kingornussassaqarfianni Aasivissuit-Nipisat-ni kulturikkut kingornussatsinnik ingerlatsinerup nukittorsarneqarnera aamma takornarialerivimmik sanaartorneq

Maniitsumi Sisimiunilu umiarsuarnut takornariartaatinut ilasut amerlassusaat

Qeqqata Kommuniani hotellini unnuisut

KISITSISITIGUT PAASISSUTISSAT

- 8: Suliffit naapertuuttut aningaasorsiornikkullu siuariartorneq
- 8.1: Siuariartornevik atuilluartumik pilersitsineq
- 8.9: Takornariaqarnermik atuilluartuusumik tapersersuineq
- 9: Suliffissuit, nutaallorneq attaveqaasersuutillu
- 9.1: Atuilluartumik sanaartorneq attaveqaatillu qajannaatsut
- 11: Inoqarfitt piujuartitsiffusut
- 11.4: Nunarsuatsinni kulturikkut pinngortitamillu kingornussatsinnik illersuineq
- 17: Suleqatigiinnikkut anguniagaqarneq
- 17.17: Suleqatigiinnut sunniuteqarlautunut ilaliineq

UNESCO

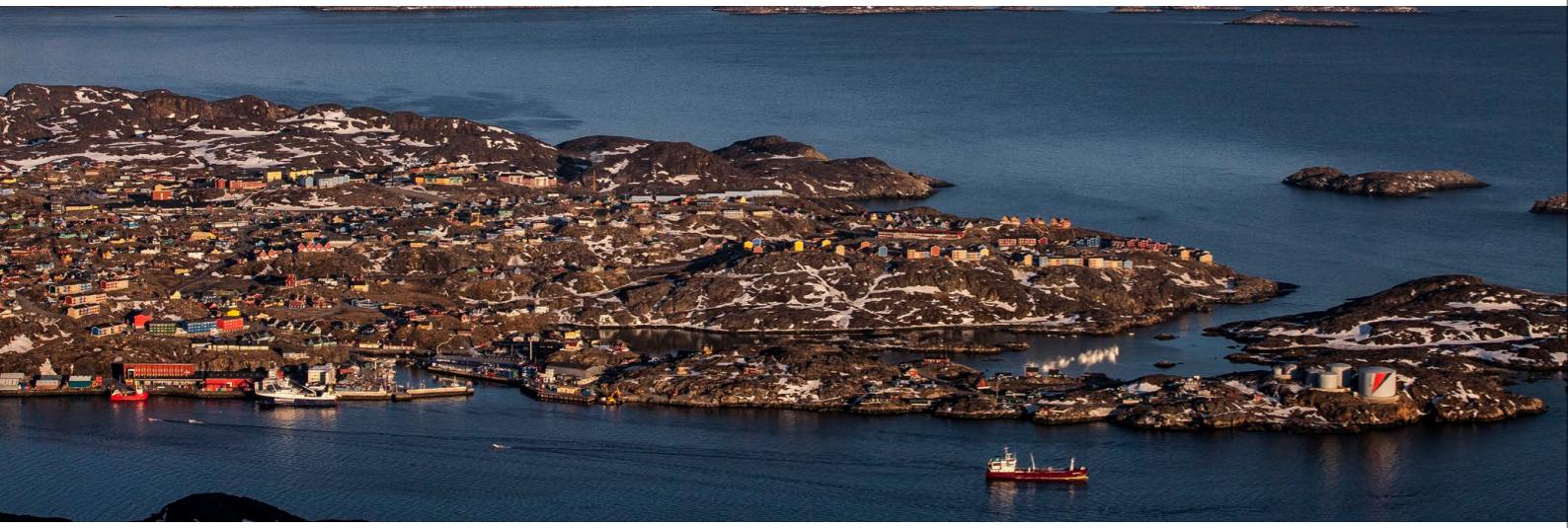
AASIVISSUIT – NIPISAT

SERMERSUUP IMMALLU
AKORNANNI INUIT PINIARFII

Nunataq UNESCO-p Nunarsuarmi
kingornussassaqarfimmi allattorsimaffianilernikuvoq
kulturikkut nunataavoq nalissaqanngitsoq,
Sermersuarmiit kangerlunni nunap timaani
aavartarfissuit aqquaarlugit sinerissami qeqertanut
qanganitsanik inoqarfippassuaqarfiusimasunut
isorartutigisoq. Nunaminertaq ukiut 4.500
ingerlaneranni Kalaallit Nunaata kitaani inuit
oqaluttuarisaanerannit kulturikkut eqqaassutissanik
imaqarpooq.

SISIMIUT

Kommunimi Sisimiut illoqarfitt annersarivaat Kalaallit Nunaannilu illoqarfitt annersaasa tulleralugu Sisimiut inuusut-tunut ilinniarfissaqarluni, teknikkikku ilinniarfissaqarluni højskoleqarluni illoqarfittut ilinniartoqarfittut siuariartortuovoq. Illoqarfik aammattaaq Kalaallit Nunaanni raajalerinermerik sulifissuarmik annerpaamik peqarluni aalisarnermut pingaarutilimmum umiarsulaveqarfiusumut angerlarsimaffi-ovoq. Illoqarfimmiit nunap timaanut ukioq kaajallallugu takornariatuulli sumiifimi innuttaasunit qimussernermut, qamuteranermut, piniarnermut, pisunnermut, sisoraaserluni timersornermut allarpassuarnullu atorluarneqartartumut ajornanngitsunguamik appakaaffissaqarpoq.

Takornariaqarnermik inuussutissarsiornermi ineriartornermut pilersitsinissamut nunap timaanit periarfissat atorluarneqarnissaat suli sulissutigineqassapput. Takornariaqarnermik ineriartortitsineq aammattaaq hotellinut nutaanut sanaartornissamut sanaartorfissanik immikkoortitsinkut tapertalerneqassaaq. KTI aamma DTU annertusarneqrerat ilangullugu ilinniartoqarfiannik ineriartortitsinermi ukkataqartoqassaaq, tamannalu kommunimi ilinniarfnnik neqerooruteqarnermik annertusaasinnaavoq. Akiani inissiaqarfissatut pilersaarutaasunik sanaartorfissagissaanermik ingerlatitseqqiinikku inissianik sanaartornissamut sanaartorfissanik nutaanik ujartuineq naammassineqassaaq. Inissianik nutaanik sanaartornissaq salliuutinniarlugu ukiukkut ujakkaernerut illuliorfiusartumi immikkoortumi sukisaarsaarfissaqqissumut appakaaffissalimmik Nalunnguarfiup kujammut kangiatungaani inissiaqarfimmut orninginartumut nutaamut ilaatigut nunaminertamik immikkoortitsisoqassaaq. Nalunnguarfiup ujakkaartarfullu eqqaani sukisaarsaarnissamut periarfissaasut nutaamik pilersaarutitut tunngavissamik qulakkeorneqassapput. Sisimiut eqqaani assersuitigalugu Sallinguanu nunamin-

ertanut sukisaarsaarfissaqqissunut appakaannissaq pisuinnaat aqquaannik ikaartarfinnillu pilersitsinissamut periarfissiinkut innuttaasunut takornarianullu amerlanerusunut pitsangorsarneqassapput. Qimussernermik kulturi illorsorneqassaaq aammalu illoqarfimmi atuuffinnik sulanillu aqqiagiinngiffi-unngitsumik qimmilivinnik inissiinikkut qulakkeorneqassaaq. Pisuinnaut cykkilertunullu angallannikkut pissutsit pitsaanerulersinneqassapput aammalu illoqarfip qiterpasissuan biilinut inissiisarfnnik amerlanerusunik pilersitsisoqarumaarpoq. Illoqarfip qiterpasissuan inissiaqarfii toqqakkat illoqarfullu ilua illoqarfimmi kusassaanermik suliniutit atorlugit kajungernarnerulersinneqassapput. Sisimiut nunap immikkoortuani napparsimmaavimmik nutarsanermik aallartsisoqarnikuuvooq illumik alliliinermik aammalu napparsimmaaviuup atuuffiinik malunnaatlimmik pitsanguinermerik ilaqtumik.

Ingammik aalisarnermut takornariaqarnermullu inuussutissarsiornermut iluaqtissatut sunniutilimmik atuinissamik qulakkeerinnituusumik umiarsualivimmi atorsinnaasat ineriartortinnejassapput. Sisimiuninngaaniit sinerissamilu illoqarfinit nunaqarfinnillu allanit eqqakkanik ikualaanermik suliaqarsinnausuussamik ikualaavimmik nutaamik avatangiisinullu akornutaanginnerusumik sanaartortoqassaaq. Taassuma Sisimiuni eqqakkanit ungasiaanit kiassarnermut tunisassiorneq annertusitissavaa. Anartarfilerisarneq atorrunnaarsinneqarnissa siuntertaralugu kuufissuarnik annertusaaneq ingerlateqqinneqassaaq aammalu illoqarfimmut qanittumi imaani avatangiisinik sunniutinut/mingutsitsinermut annikilliliisussamik imikumik saliinermik pilersitsinissamut pisariaqartitsisoqarnersoq misissorneqassaaq.

SARFANNGUIT ITILLERLU

Sarfanguit Amerlup qinnguani sarfarnersami inissisimavoq aammalu Ikertuumut appakaaffissaqarluni, illuatungaani Itilleq Itillip Iluata aniguani qeqertami inissisimavoq kujammut sermeq iigartartunik qaqqanut kusanartunut isikkiveqarluni. Nunaqarfinni marluusuni aalisarneq piniarnerlu pingaarnertut inuussutissarsiuatapput. Sarfannguit UNESCO nunarsuarmi kingornussassaqarfimmum Aasivissuit-Nipisat-mut ilaavoq. Nunarsuarmi kingornussassanut allattorsimaffimmik immikkoortumik akuersissuteqarneq nunaqarfimmik takornariaqanermik perarfissanik nutaanik pilersitsinikuuvuq, ilaatigullu immikkoortup nunarsuami kingornussassaaneranik nalunaartumik pavillion-imik igalaaminermik sanaaartoqarnikuulluni. Sarfannguani Itillimil takornariaqarnermi perarfissat nukitorsarneqassapput. Itillimi kangerlup aniguani nunaqarfip inissisimanera iluaqtigineqarsinnaavoq, tassani umiarsuarnut takornariartaatinut Nipisanut tikerartut amerlanerulertussaasutut naatsorsutaasumi aqquaarnissamut pitsasunik perarfissaqarluni. Sarfannguani nunarsuarmi kingornussassaqarfimmik ingerlatsineq ukkatarineqassaaq, ukiunilu tusindilikkaani tuttunik aavarneq immikkoortumi innuttaasut inuugimarnissaannut tunngaviusimasoq pillugu inuttaasut ilisimasaannik atuinermut annertuunik perarfissaqarpoq.

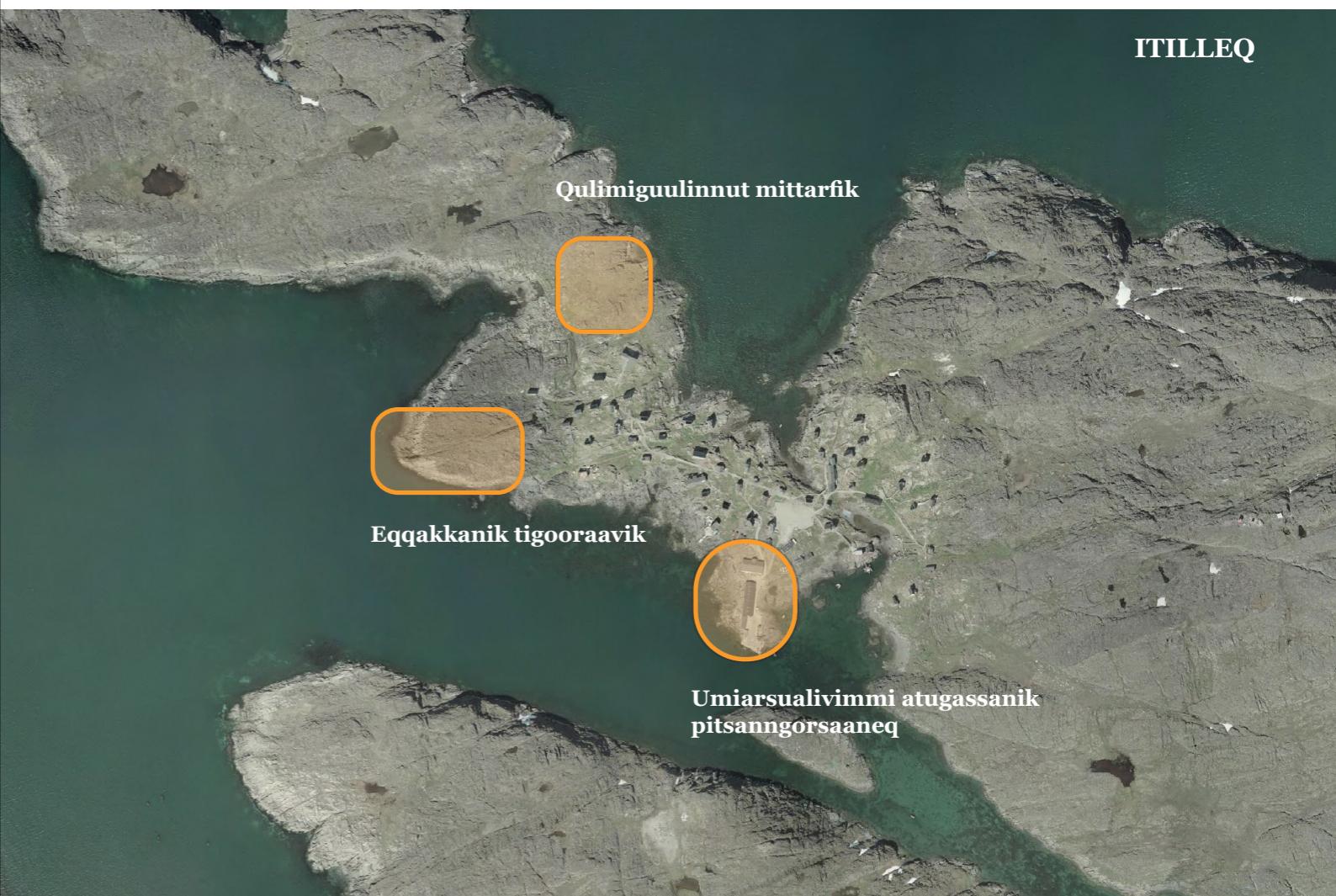
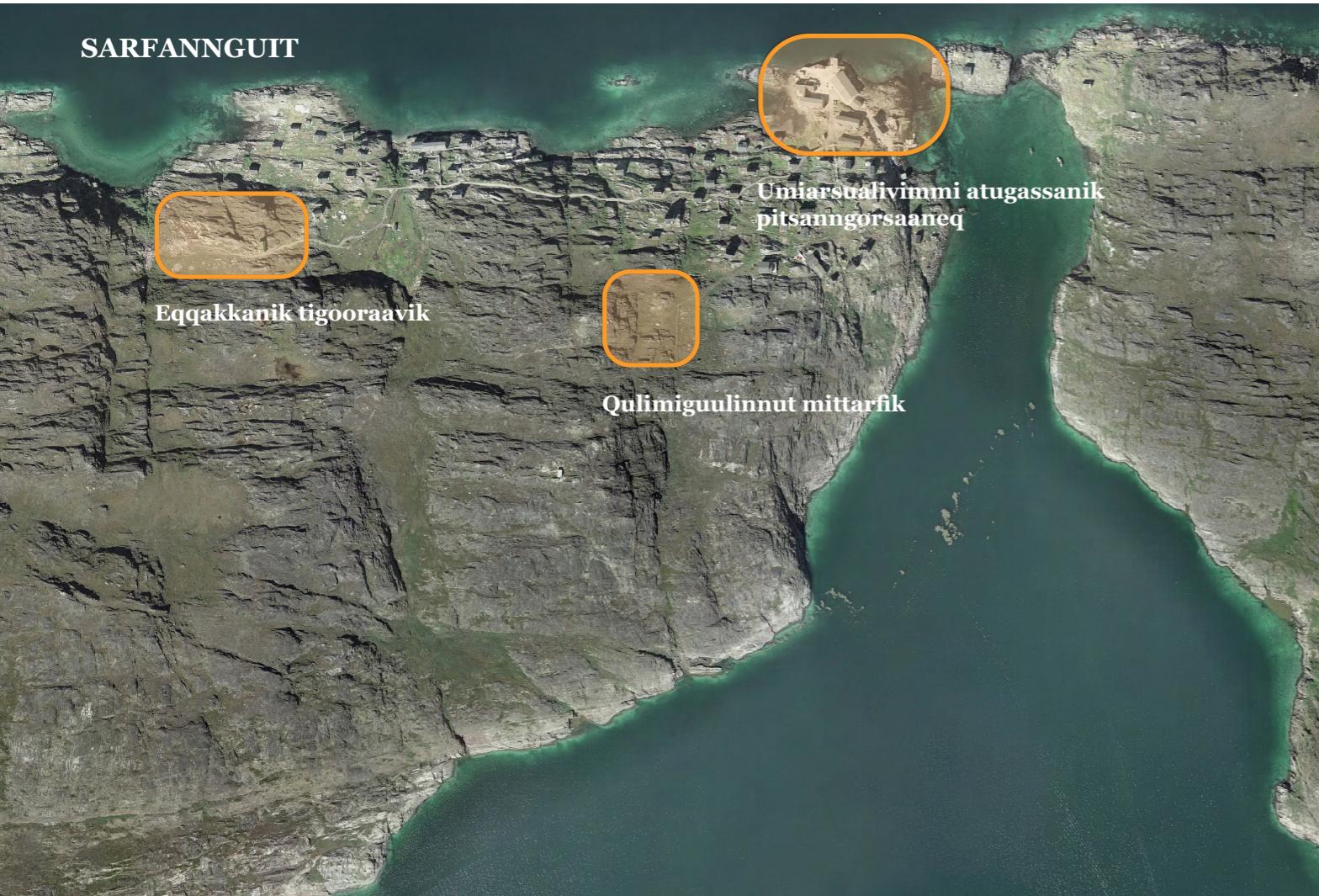

Tamatuma saniatigut Sisimiut Kangerlussuullu akornanni pinngortitami aqqusinerlik pilersitsinerup malitsigisaanik Arctic Circle Trail allangortinneqarnera Sarfannguanut pisulluni takornarissanik amerlanerusunik tikisitsisalissaq. Nunaqarfinni marluusuni illunik atorneqanngitsunik isaqqajaasunillu arlalissuarnik peqarpoq. Taakkunannga torersaaneq nunaqarfinnik kusassaataassaaq nunaminertallu siunertanut allanut atorneqarsinnaalissallutik. Imermut errortutikumut pilersaaritissamut aallaaveqartussaasumik,

nunaqarfinni marluusuni imermik errortutikumik suliaqartarneq pitsaunerulersinniarlugu suliaqartoqarpoq. Sarfannguani anartarfilerinermit imaarsisarfik sanaartukkanit ungasinnerusumi inissisimaffimmum nuunneqassasoq naatsorsutaavoq. Nunaqarfinni marluusuni ikualaaveeqqanik nutaanngitsunik ullutsinnut naleqqukkunnarnikunik ingerlatsisoqarunnaarnikuovoq. Eqqakkat ullumikkut poortorneqartarpuit Sisimiuni suliareqqitassanngorlugit nassiinneqartarlutik. Aaqqiineq taanna ullumikkut Qeqqata Kommunianit suliarineqartarpooq, eqqakkanilli assartuisarneq kommunit ataatsimoorussamik eqqagassalerinermik selskabiannut ESANI a/s-imut tunniuttussaavoq. Eqqagassanik suliaqartarnermut periusermut nutaamut atatillugu nunaqarfinni marluusuni nunaqarfimmik eqqakkanik poortuisarnissamut aammalu paarineqarnerisa aaneqarnissaasalu akornanni atortussanik piareersaasoqassaaq. Tamatuma saniatigut atortulersuutit talittarfimmilu atugassat tulluarsarneqassapput, taamaalilluni umiarsuukoortitsineq sapinngisamik sunniuteqarluartumik ingerlasinnaassalluni.

SARFANNGUIT

ITILLEQ

KANGERLUSSUAQ

Kommuniimi nunaqarfiusuni arfiniliusuni Kangerlussuaq anginersaavoq. Nunaqarfik kommunimuinnaanngitsoq kisianni Kalaallit Nunaannut tamarmut pingaarutilimmik atuuffeqarpoq, imarpik qulaallugu mittarfiunermigut kalaallit nunanni sinerissamut tamarmut angalasunut isaaffitut atuuffeqarami. Kangerlussuup aammattaaq nunap iluani timmisartukkuut angallaneq tamaat ataqtigilfersippaa. Ukiuni aggersuni Kalaallit Nunaanni nunat tamalaat akornanni mittarfinnik marlunnik Nuunumi Ilulissanilu pilersitsivioqqissaaq. Tamatuma kingorna Kangerlussuaq pingaarnertut isaavittut atuuffeertissaaq. Taamaattorli mittarfik ingerlaannassaaq, taamaattumillu Kangerlussuarmi eqqaanilu takornariaqarnermik ineriertitsinissamut annertuumik periarfissat suli nassaassaapput, nunatarujussuarnut sermersuarmillu ajornangitsumik appakaaffissaqarneq pissutaalluni. Tammajuitsussarsiniarluni piniarnernik, qimussernernik Sermersuarmillu angalaarnernik neqerooruteqartoqartapoq. Ukiuni kingullerni Arctic Circle Trail aqqutigalugu pisuttut amerlassusaat malunnaatilimmik qaffariarnikuupput aammalu aqquaani aqqummik atugassanillu pitsanngorsaanermik ingerlaavartumik sulisoqarpoq. UNESCO nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassaqarfimmut appakaassinaaneq ingerlatseqqissinnaanerlu pitsaunerulersinneqassaaq aammalu Sisimiut Kangerlussuullu akornani pinngortitami aqqusinermi ATV-nut aqquut inaarsarneqassasoq tamannalu nunap timaani hotellinik illuaqqanillu attartortittakanik sanaatorissamut aningaasaliisartunut periarfissiisaaq. Kangerlussuaq sumiiffimmi inuussutissarsiutilinnut iluaqtaasumik nunarsuaq tamakkerlugu aqqissuussanut annertuunut atorneqarniuvoq, aqqissuussanillu annertuunik qammaanissamut kommuni suliaqarniarpoq.

Kangerlussuarmit piniartarfinnut annertuunut appakaaffisaqarpoq aammalu piniarnermik ingerlatsineq atuilluartuusumik inuussutissarsiutilu soqutigisaanut isiginnitumik ingerlanissa qulakteerneqassaaq. Kangerlussuaq Sermersuup qanittuani inissismanera atortulersuutilu siammasissunerinut, ukiorpassuarni ilisimatusarneq nunaqarfimmi qitiusumik ingerlanneqarnikuuneranut peqataanikuuvooq. Qeqqata Kommuniita immikkortumi ilisimatusarluni suliat atugassaqartitaanissaannut sullissinermi neqeroorutinik ineriertitsinermut suli tapersersuerusuppoq. Tamatuma saniatigut upalungaarsimanermut ilinniarfimmik pilersitsisoqarnissa Folketingip akuersissutiginikuuaa tamannalu Kalaallit Nunaanni innuttaasut illesornissaqarfuiup Upalungaarsimanermik ilinniarfiani ilinnialersinnaanerat periarfissavaa.

Nunaqarfimmik ineriertitsineq mittarfiup kujammut sammisuani ingerlateeqqinnejassaaq. Taamaattorli nunaqarfuiup Hassel Fjeld-imi avannamut ineriertinnejarsinnaaneranut ammaasoqassaaq, taanna ilaatigut hotellinik aamma UNESCO takornarialeriffisanik pilersitsisinnanemut periarfissiissammat. Nunaqarfuiup atuuffisa paariinnarneqarnissaanut attavilersuutit aserfallatsaalineqassapput ullumikkullu Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffeqarfigisaannik eqqakkanik suliaqartarneq pillugu ajornartorsiutaasoq ESANI suleqatigalugu umiarsuakkoortitsinikkut aqqiiffingineqassaaq.

Eqqagassanik suliaqarnermik ingerlatsineq ullumikkut Namminersorlutik Oqartussanit isumagineqartapoq. Ungasinnerusoq isigalugu eqqagassanik nutaanik suliaqarneq ESANI a/s suleqatigalugu kommunimit isumagineqartalissaq.

KANGAAMIUT

Kangaamiut Kangerlussuatsip anigguani qeqertami inissisimavoq aammalu Kangaamiut kaajallallugu avatangiisit pinngortitanik nalissaqanngitsunik peqarpuit. Helikopterimiit sisorarnermut periarfissat nalissaqanngitsut misissorniarlugit takornarissat ullumikkut tikittarput, aammali assersuutigalugu Kangerlussuatsiamut aalisariarnermik, pisulluni angalanermik aamma tammaarsimaanermillu ilalerlugu Kangaamiunik aallaavilimmik takornarissanut misigisassanik nalissaqanngitsunik neqerooruteqarnissamut annertuunik periarfissaqarpoq. Takornarissat amerligaluttuinnarneratigut Kangaamiuni inissikkallartarnissamut pisariaqtitsinermik aamma kinguneqassaaq.

Nunaqarfimmi ullumikkut illuni inoqanngitsunik isariaannarnillu arlalinnik peqarpoq. Taakkunang torersaaneq nunaqarfinnik kusassaataassaaq nunaminertallu siunertanut allanut atorneqarsinnaalissallutik. Iliveqarfimmut aqqusineq appakaaffisaq naammassineqarniariarpat, arsaattarfimmi ivigaaraasanik naamasinnillu pilersitsinikkut

nunaqarfimmi timersornermut sunngifimmilu neqeroorutit nukittunerulersinneqarsinnaapput. Meeqqat atuarfiannik iluarsartuussisoqassaaq meeraateqarfimmillu iluarsartuussinissamik alliliinissamillu pilersaarusiortoqarnikuuvooq.

Ikuallaavitoqaq atorunnaarnikuuvooq. Eqqakkat ullumikkut poortorneqartarpuit suliareqqitassanngorlugillu Maniitsumut nassiunneqartarlutik. Aaqqiineq taanna ullumikkut Qeqqata Komunianit suliarineqartarpooq, eqqakkanilli assartuisarneq kommunit ataatsimoorussamik eqqagassalerinermik selskabiannut ESANI a-s-imut tunniuttussaavoq. Eqqagassanik nutaamik periuseqarlungi suliarinnitalernermut atatillugu Sisimiut assartugassanngorlugit eqqakkanik poortuisarnermut paarinnittarnermullu atortussanik piareersaasoqassaaq. Tamatuma saniatigut atortulersuutit talittarfimmi atugassat tulluarsarneqassapput, taamaalluni umiarsuakkoortitsineq sapinngisamik sunniuteqarluartumik ingerlasinnaassalluni. Imermut errortuutikumut pilersaarutissamut aallaaveqartussaasumik, imermik errortuutikumik suliaqartarneq pitsaanerulersinniarlugu suliaqartoqarpoq.

MANIITSOQ

Kommunimi illoqarfuit annersaata tullia tassaavoq Maniitsoq sanaartukkallu ilarpassui qeqertat akornanni immiinikku sanaartugaapput. Illoqarfik taassumalu attavilersuutai nunatami maniilakuluttumi katersuussimapput, illuatungaani kangimut kujammullu nunavimmut kusanartumik isikkiveqarlutik qaqqat qaavi amerlasuut najugaqarfissiatut orignitarutut atorneqarput.

Aalisarneq illoqarfimmi suli pingaarnertut inuussutissarsiutaavoq taamaattumillu aalisarnerup iluani Maniitsup periarfissai atorluarneqassapput aamma umiarsualivimmik atuinernek tapertaasutut umiarsualivimmik atugassat ineriaortortinneqassapput. Umiarsualivimmik atuisut tamarmik nunaminertat torersuutinnejarnissaanut akisussaatineqarnissaat pingaaruteqarpoq. Immikkoortumi periarfissat pillugit innuttaasut suliniutaannik sanarfisumik inuussutissarsiornermik siammasissumik toqqammavilimmik ineriaortitsisoqarnissaanut Arctic Circle Business peqatigalugu sulisoqassaaq.

Kusassaanikkut allangortitsinikkullu inissiaqarfuit illoqarfiallu iluanik orniginarnerulersitsinissamik sulisoqassaaq. Illoqarfip qeqqani atuuffiit paariinnarneqarnissaanut inerisarneqarnissaanullu qulakeerinnejataasussamik illoqarfip qiterpasissuanut pilersaarummik suliaqartoqassaaq. Salliarntap eqqaani inissiarsuit nutaanngitsut eqqaanni inissiaqarfimmik nutaamik pilersaarusiortoqassaaq aammalu ullumikkut illut inoqanngitsut isariaannaallu inissimaffigisaanni nutaamik sanaartortoqarsinnaaneranut sulisoqassaaq. Taamaaliornikkut annertusaaneq pinnagu illoqarfimmik eqiterussinikkut illoqarfimmik ineriaortitsineq pissaaq,

tamanna attavilersuutit pilersuinermi atortulersuutit pioersut atorluarneqarneratigut periarfissiivoq. Illoqarfip qeqqani angallannerup annertunerlerneranut atatillugu biilinut inissiarsfinnut, aqqusinernut pisuinaallu aqquaannut pissutsit misissorneqassapput. Tassunga ilanngullugu misissorneqassaaq Ujuansip Aqq.-taa sinerlugu ikaartarfimmik pilersitsisoqarsinnaanersoq. Ungasinnerusoq isigalugu avammut kangimut illoqarfip immikkoortuanik nutaamik illoqarfik annertusarneqarnissaanut periarfissaqarpoq. Illoqarfip meeqyanut atuarfia iluarsartunneqassaaq aammalu anartaflerisarnerup atorunnaarsikkiartorneqarnissa siunertalaralgu kuuffissuit aqquaanik annertusaaneq ingerlaqqissaq. Sisimiuni ikualaavissamut nutaamut assartorneqartussaasunik eqqakanik suliaqartarnermut periutsimik nutaamik pitsangorsaanissamut atugassanik piareersaasoqassaaq. Eqqaavissuarmik torersaasoqassaaq maannakkullu ikualaavusoq atorunnaarsinneqarlni. Paarlattuanik sinerissamit illoqarfimmi kissemik pilersuisusussamik uuliakunik tigooraasussamik uuliakoornermi atortulerusummik pilersitsinissamik sulisoqassaaq.

Sarfani sisorartarfimmut ukiuunerani annertunerumik tammaarsimaafittut amerlasuunit atorneqartartuusumut aqquutimik pilersitsinikkut Maniitsup illoqarfia eqqaani pinngortitat qanittumiittunut tikissinnaaneq misigisaqarsinnaanermullu periarfissaq pitsaunerlersinnejassaaq. Aqqutissamik taassuminnga pilersitsinermut atatillugu qaartiterutissaasivik nuunneqassaaq, tamannalu inuussutissarsiornermik ineriaortitsinissamut periarfissamik pilersitsissaq. Sukisaarsaarnissamut atugassanik nunaminertanik soorlu sisoraatinik timerornermut immikkoortunki arsaattarfinnillu ingerlatsineq aserfallatsaalinerlu annertunerusumik ukkatarineqassaaq.

ATAMMIK NAPASORLU

Atammik kommunimi nunaqarfinni kujallersaavoq aammalu Niaqunngunap anigguani inissismalluni. Napasoq innuttaasut amerlassusaat malillugit kommunip nunaqarfini minnersaavoq aammalu Kangiata kangerluata anigguani Maniitsup Napasullu akornanni inissismasuusumi qeqertami inissismalluni. Nunaqarfinni marluusuni aalisarnermut piniarnermullu pitsasunik periarfissaqarpoq soorluttaaq inuussutissarsiutit annersarigaat innutaasullu pingaarnertut isertitaannut tunngaviusuusut.

Nunaqarfitt marluusut eqqaanni avatangiisit pinnortitanik nalissaqanngitsunik peqarput. Taamaattumik suliffissaqarniarnermut tunngavinnik pilersitseqataasinaasunut takornarissanut misigisassanik nalissaqanngitsunik neqerooruteqarsinnaanermut annertuunik periarfissaqarpoq. Takornariaqarnermik ineriertortitsinssamut perifissaq assersuutigalugu Maniitsumi takornarialerisunik suleqateqarluni ingerlasinnaavoq.

Nunaqarfinni timersornermut sunngiffimmilu neqeroorutit arsaattarfinnik ivigaaraasunik pilersitsinikkut nukittorsarneqarsinnaassapput. Nunaqarfinni marluusuni illunik atorneqanngitsunki isaqqajaasunillu arlalissuarnik peqarpoq. Taakkunangga torersaaneq nunaqarfinnik kusassaataassaaq nunaminertallu siunertanut allanut atorneqarsinnaalissallutik. Nunaqarfinni inuusuttunut inissianik sanaartornissaq tamaviaarutigineqassaaq.

Imermut errortutikumut pilersaarutissamut aallaaveqartussaasumik, nunaqarfinni marluusuni imermik errortutikumik suliaqartarneq pitsaanerulersinniarlugu suliaqartoqarpoq. Nunaqarfinni marluusuni ikuallaaveeqqanik nutaanngitsunik ullutsinnut naleqqukkunnarnikunik ingerlatsisoqarunnaarnikuvoq. Eqqakkat ullumikkut poortorneqartarput suliareqqitassanngorlugillu Maniitsumut nassiuinneqartarlutik. Aaqqiineq taanna ullumikkut Qeqqata Kommunianit suliarineqartarpoq, eqqakkanilli assartuisarneq komunitat ataatsimoorussamik eqqagassalerinermik selskabiannut ESANI a/s-imut tunniuttussaavoq. Eqqagassanik suliaqartarnermut periusermut nutaamat atatillugu nunaqarfinni marluusuni nunaqarfimmi eqqakkanik tigooraanissamut aammalu paarineqarnerisa aaneqarnissaasalu akornanni atortussanik piareersaasoqassaaq. Tamatuma saniatigut atortulersuutit talittarfimmilu atugassat tulluarsneqassapput, taamaalilluni umiarsuakoortitsineq sapinngisamik sunniuteqarluartumik ingerlasinnaassalluni.

ATAMMIK

NAPASOQ

Kommunip pilersaarusrusiorfigineqarnerata nutarsarneqarneranit kingullermit pilersaarusrusiornermut killiffimmt takussutissiaq

2012-imit 2024 tungaanut kommunip pilersaarusrusiorfigineqarnerata akuersissuteqarneranit, kommunalbestyrelsi kommunip pilersaarusrusiorfigineqarnerani tapiliussanik immikkoortunullu pilersaarutinik arlalinnik akuersissuteqarnikuuvoq. Pilersaarutit ilaatigut pisiniarf Finnik qiterisaqarfinnillu, inuussutissarsiorfinnik, najugaqarf Finnik, attavilersuutinik nutaanik takornariaqarnermilu inuussutissarsiuutinik ineriaartortsinissamut periarfissanik pilersitsinkkuupput.

Kommunip pilersaarusrusiorfigineqarneranik akuersissuteqareernerup kingorna atuuttutut aallartinneqartutulluunniit nalunaarutigineqarnikuusut kommunip pilersaarusrusiorfigineqarnerani tapiliussanut immikkoortunullu pilersaarutinut takussutissiaq matuma kinguliani takuneqarsinnaavoq.

Immikkoortunut pilersaarutit
Imermut errortutikumut pilersaarut 2021 – 2026 (Piffissamut 2027 – 2033)
Eqqagassanut pilersaarut 2017 – 2020 (Piffissamut 2021 – 2028)

Kommunip pilersaarusrusiorfigineqarnerani tapiliussaq

Inoqarfik	Kommunip pilersaarusrusiorfigineqarnerata taaguutaa	Nr.	Immikkoortup ilaa	Killiffik
Sisimiut	Fritidsområde øst for Sisimiut/ Sisimiut kangiatungaani sunngif- fimmi sammisassaqtitsivik	1	800-D19	Akuersissutigineqartoq 28.02.2013
Sisimiut	Den gamle bydel/ Sisimiuni Illoqarfíup pisoqartaa	2	800-A60, -A61, -C1, -C25, -D16, -D17	Akuersissutigineqartoq 05.06.2013
Sisimiut	Område til boligformål ved udsigten/ Kaaliikassaap Aqquserngani najugaqarfít isikkivilu.	3	800-A10	Akuersissutigineqartoq 19.08.2013
Sisimiut	Det østlige havneområde i Sisimiut/ Sisimiuni talittarfíup kangiisortaa	5	800-B2	Akuersissutigineqartoq 04.12.2014
Sisimiut	Øvelsesområde for Råstofskolen ved Amerloq i Sisimiut/ Amerup nalaani Aatsitassanut ilinniarfimmut sungiusartarfísaq	6	800-E5	Akuersissutigineqartoq 04.12.2014
Det åbne land	Trofæjagtområder ved Kangerlussuaq/ Kangerlussuarmi tammajuitsussarsisitsiarluni piniaqartitsivit	7	O3.1 – O3.12	Akuersissutigineqartoq 25.09.2015
Sisimiut	Detailområde til udbygning af bycentret ved Brugseni og Tele Post/ Brugsenip Tele Post-illu eqqaani illoqarfíup qiterpasissuata ineriaartortin-neqarnissaanut pilersaarut.	8	800-C.2.2	Akuersissutigineqartoq 27.02.2014
Sisimiut	Bycenteret i Sisimiut/ Sisimiut illoqarfíata qiterpasissortaa pillugu	10	800-C2	Akuersissutigineqartoq 23.11.2018

Maniitsoq	Handicapboliger og handicapcenter m.v. på Ataqqap Aqq. og Ole Petersen-ip/ Maniitsumi Ataqqap Aqquaani kiisalu Ole Petersen-ip Aqquaani innarluutilinnut inissiaqarfik aamma innarluutilinnut centeri	11	700-A7	Akuersissutigineqartoq 26.02.2015
Sisimiut	Handicapboliger og handicapcenter på Deichmannip Aqq./ Sisimiuni Deichmannip Aqquaani innarluutilinnut inissiat aamma innarluutilinnut centeri	12	800-A5	Akuersissutigineqartoq 26.02.2015
Sisimiut	Ældreboliger ved Nikkorsuit/ Sisimiuni Nikkorsuarni utoqqarnut inissiat	13	800-A52	Akuersissutigineqartoq 27.02.2014
Maniitsoq	Alsidige bolige på Ivissuaaterala/ Maniitsumi Ivissuaaterala-ni inissiat tamatigoortut	14	700-A3	Akuersissutigineqartoq 26.02.2015
Sisimiut	Boligområde på Akia/ Sisimiuni Akiani nutaamik ineqarfissiassaq	15	800-A22, -A23, -A27	Akuersissutigineqartoq 27.02.2014
Maniitsoq	Område til fællesformål med plejehjem og aeldreboliger, handicapboliger, samt butik/ Siunertanut ataatsimoorussanut immikkoortoq – Utoq-qaat Illuat utoqqarnullu inissiat, Innarluutilinnut inissiat kiisalu pisiniarfik.	16	700-C1	Akuersissutigineqartoq 27.02.2014
Kangerlussuaq	Koldklima testcenter for biler m.v./ Kangerlussuarmi Biilinut il.il. issitumi misileraavissaq	17	820-B3	Akuersissutigineqartoq 28.05.2015
Kangerlussuaq	Cargocenter Kangerlussuaq/ Kangerlussuarmi nassiussaleriffik	18	820-B7	Akuersissutigineqartoq 28.04.2015
Sisimiut	Boligområde og område til fælles formål på Akia/ Sisimiuni Akia-ni najugaqarfissiamut ataatsimoorussamillu siunertamut	19	800-A26, 800-C15	Akuersissutigineqartoq 22.02.2018
Kangerlussuaq	Kangerlussuaq ny havn/ Kangerlussuarmi umiarsualivik nutaaq	20	820-B9	Akuersissutigineqartoq 23.02.2017
Det åbne land	Hytteby ved Israndssøen/ Isunnguata tasiata eqqaani illuarqarfik	21	957-L1, 957-K58	Akuersissutigineqartoq 24.09.2015
Det åbne land	Naturvej mellem Sisimiut og Kangerlussuaq/ Sisimiut Kangerlussuullu akornanni nunaannakkut aqput	22	957-N7	Akuersissutigineqartoq 15.06.2017
Sisimiut	Tech College Sisimiut – og grønne forbindelser/ Sisimiuni Tech College – qorsooqqissullu	23	800-C11, 800-D15	Akuersissutigineqartoq 25.02.2016
Sisimiut	Erhvervsområde ved Ulkebugten/ Sisimiuni Kangerluarsunnguami inuussutissarsiuutinut siunertanut immikkoortoq	24	800-B8	Akuersissutigineqartoq 24.08.2017

Sisimiut	Område til fælles formål og til boliger på Akia/ Sisimiuni Akiani ataaitsimut siunertanut, najugaqarfissianullu	25	800-A30, 800-C18	Akuersissutigineqartoq 22.02.2018
Kangerlussuaq	Boligområde og centerområde syd for landingsbanen i Kangerlussuaq/ Inissiat nunaminertallu ataaitsimoorussat	26	820-A7, 820-C2.1, 820-C2.2	Akuersissutigineqartoq 15.06.2017
Det åbne land	Koncessioner til ørredelv i Qeqqata Kommunia/ Qeqqata Kommuniani eqalunniarnissamut akuersissutit	27	957-O4	Akuersissutigineqartoq 28.08.2015
Det åbne land	Hotel og hytteområder ved Russel Gletcher og ved Sugar Loaf/ Kangerlussuarmi Russels Gletcher-imi, Sugar Loaf-imilu unnuisarfeqarfissamut illuaraqarfissamullu	29	957-L1, -K55, -K56, -K59	Akuersissutigineqartoq 22.02.2018
Det åbne land	Koncession til skiområder ved Sukkertoppen iskappe nord for Maniitsoq/ Qeqqata Kommuniani Maniitsup avannaatungaani Sermersuarmi sisorartitsilluni nunatanut akuersissut	30	957-O7	Akuersissutigineqartoq 26.10.2017
Sisimiut	Kirkegård på Qaarinneq/ Qaarinneq-mi Iliveqarfik, Sisimiut	32	800-D20	Akuersissutigineqartoq 24.08.2017
Sisimiut	Udvidelse af Sømandshjemmet og Kalaallit Guest House/ Sømandshjemmip Kalaallit Guest House-llu allilerneqarnissaat pillugit	33	800-C25	Akuersissutigineqartoq 28.05.2020
Maniitsoq	Ny boligbebyggelse og anlæg til fælles formål ved Tikaasaq, Gl. Heliport/ "Maniitsumi Tikaasami Heliportitoqqami siunertanut ataaitsimoorussanut inissiassanik nutaanik atortulersuutinillu sanaartornissaq" pillugu	34	700-A18	Akuersissutigineqartoq 23.02.2018
Maniitsoq	Boligområde ved Ungusivik/ Maniitsumi Ungusivik-mi najugaqarfissiamut	35	700-A17.2	Akuersissutigineqartoq 24.08.2017
Sarfanguit	Bygden Sarfannguit/ Sarfannguanut	36	803-A1, -B1, -C1, -C2, -D1, -E1, -E2, -F1	Akuersissutigineqartoq 30.08.2018
Sisimiut	Den vestlige del af Sisimiut Havn/ Sisimiut umiarsualiviata ilaata kippasissortaanut	37	800-B1	Akuersissutigineqartoq 28.02.2019
Sisimiut	Et område til boliger på Akia/ Sisimiuni Akiani inissianut immikkoortumut	39	800-A30, 800-A20.2	Akuersissutigineqartoq 28.08.2020

Sisimiut	To områder til turist- og fritidsaktiviteter i Sisimiut/ Sisimiuni immikkoortunut marlunnut takornarissanut sunngiffimmilu sammisanut	41	800-D13, 800-D14	Akuersissutigineqartoq 29.05.2019
Maniitsoq	Udvidelse af havnearealer i Maniitsoq/ Maniitsumi umiarsualiviup nunataanik alliliinissamut	42	700-B6, -B7, -E4	Akuersissutigineqartoq 28.08.2017
Sisimiut	Et område til erhverv med særlige beliggenhedskrav i den sydlige del af Sisimiut/ Sisimiut kujataani inuussutissarsiuutinut immikkut inissinneqarnissamik piumasaqaatitalinnut immikkoortortaq.	43	800-E4	Akuersissutigineqartoq 28.11.2019
Sisimiut	Område til offentlige formål – bibliotek og musikskole/Tamanit atorneqarsinnaasunut siunertalinut - atuakkanik atorniartarfik niplersornermullu ilinniarfissamut	49	800-C8	Akuersissutigineqartoq 23.11.2017
Kangerlussuaq	Byudvikling på Hassel Fjeld, Kangerlussuaq/ Hassell Fjeldimi illoqarfimmik ineriaortitsineq,	47	820-A10-A16 820-C4-C8 820-D29-D31 820-E6, -E9, -E10	Akuersissutigineqartoq 23.06.2022
Sisimiut	Område til fælles formål – kollegier i Sisimiut/Ataaitsimut siunertanut kommunip pilersaarusrorfigineqarneranut	51	800-A14	Akuersissutigineqartoq 13.12.2017
Maniitsoq	Kirkegård i Maniitsoq/Maniitsumi iliveqarfik	52	700-D8	Akuersissutigineqartoq 25.02.2021
Det åbne land	Koncessionsområder ved Aqqutikitsoq og Ungalliuup nord for Sisimiut/Sisimiut avannaatungaanni Aqqutikitsoq/ aamma Ungalliuup Qaqqaanni Nunamik immikkut atuisinnaanermut	55	957-L5, -K1, -K90, -K91, -K92, -K100, -N1, -N2, -N8, -N9	Akuersissutigineqartoq 23.11.2018
Det åbne land	Etablering af hytter i Qeqqata Kommunia/Qeqqata Kommuniani illuaqqiorfissat pillugit	56	957-K1-K44 957-O6	Akuersissutigineqartoq 17.07.2020
Det åbne land	Hotel- og hytteområder langs vejen mellem Sisimiut og kangerlussuaq/ Kangerlussuup Sisimiullu akornanni aqqusineq sinerlugu unnuisarfissat illuaraqarfissallu pillugit	58	957-L6, 957-K61-K67	Akuersissutigineqartoq 28.02.2019
Sisimiut	Et hytteområde ved Asummiunut/ Sisimiuni Asummiuni illuaraqarfimmut	59	800-D12	Akuersissutigineqartoq 27.09.2018

Maniitsoq	Udvidelse af havnearealer i Maniitsoq/Maniitsumi umiarsualivimmi nunaminertat annertusineqarnissaat pillugit	61	700-B6, -B7, -E4	Akuersissutigineqartoq 27.09.2018
Maniitsoq	Område til handicapinstitution og handicapboliger centralt i Maniitsoq/Maniitsumi illoqarfipuq qiterpasissoartaani innarlututilinnut sullissivimmut innarlututilinnullu inissianut immikkoortoq	62	700-A7, 700-C1	Akuersissutigineqartoq 12.08.2021
Sisimiut	Område til boliger, hotel og rekreative aktiviteter ved Kussangasup Qoorua/ Kussangasup Qooruani inissianut, hotellinut sulianullu sukisaarsaaffissaqqissunut immikkoortoq	50	800-C23, -C24, -A19, -D21	Akuersissutigineqartoq 27.10.2022
Sisimiut	Område til hotel eller institution ved Paaraarsuk/ Paaraarsup eqqaani hotellimut paaqqinnittarfimmulluunniit immikkoortoq	64	800-C12	Akuersissutigineqartoq 27.10.2022
Maniitsoq	Teknisk område til elværk, forbrændingsanlæg, modtagerstation og nødelværk/ Maniitsumi innaallagissiorfimmut, ikuallaavimmut aamma sillimmatitut innaallagissiorfimmut teknikkikkut immikkoortoq	79	700-E6	Akuersissutigineqartoq 27.10.2022
Sisimiut	Centerområde ved Regionssygehus Sisimiut/ Nunap immikkoortuani napparsimmaivup eqqaani qiterisaqarfik Sisimiut	63	800-C4	Akuersissutigineqartoq 8.12.2022

